

שבועות

וטהר לבנו

מענה על שאלות רבות ומעניינות
חידושים מקוריים וחידושים עצומים

לעילוי נשמת

ר' ראובן יהושע הכהן ב"ר יוסף ז"ל

ד' ניסן התשכ"ז

הניה בלה ב"ר שמואל הלוי ע"ה

ח' ניסן התשע"ב

נתרם ע"י בתם וחתנם - עו"ד הר"ר ערן ואילנה פלס שיחיו

ד"ר יצחק תא"ש ז"ל מנכ"ל ק"מ אג"מ
מאמרו המפורסם "השפעת המהפכה
הרפורמית על חיינו" הוא אחד
המאמרים המעניינים והחשובים
הימינו.

זכה נא והשתתף בהדפסת מהדורה חדשה של ספרי "וטהר לבנו"

שמרן שר התורה רבי חיים קנייבסקי זצ"ל העיד

הספר "מעורר מאוד"

ליראת שמים, למידות טובות, וללימוד תורה

ומרן שר התורה, בקבלתו הספרים שר כמה פעמים בהתלהבות:

"וטהר לבנו בתורתך ודבק לבנו במצוותיך ויחד לבנו לאהבה ולידאה את שמך"

נוסח שלא נמצא בסידורי התפילה ובמקורות

יוחנן ריינר 0527120333 106855@gmail.com

אני מאמין שכל שבוע שהדפסת הספר מתעכב זה משמים,

ובינתיים בס"ד נוספים חידושים לספרים, אבל תפילתי שכבר שאזכה להדפיסם ולחלקם בישראל.

בסעייתא דשמיא בזכות תפילת רבים ותפילות תלמידי היקרים!!

נראה שיש תורם להדפסת כרך דברים (ויתכן שעוד כרכים בס"ד)

במגמה שיצא לקראת חודש תמוז

אשמח למתנדבים בעם, לזיכוי הרבים!! שיעזרו: בהגהה, ותיקון ניסוח, ובהכנת מפתחות, והשלמת מקורות. אפילו על פרשה אחת מחומש דברים!

ואפילו בלי ניסיון, רק רצון טוב והבנה נכונה! וכל המסייע תבוא עליו הברכה

החזק במוסר כי חייך: קיבלנו אני ותלמידי וחלוואי כל עם ישראל

5 שורות או קטע קטן מספר מוסר שמדבר ללבך – במיטה לפני השינה

וזהר לבנו – שבועות מתן תורה

המילים חג השבועות – השמיני הגדול - ההכנות לשבועות מתחיל מפורים

ובעצם נתבונן גם בעוצמה של **ספירת העומר**, שגם בה יש **הכנה של 7 ימים כפול 7 שבועות**, והם הכנה לחג מתן תורה - **שבועות שהוא יום ה' 50**, שהוא כביכול היום **השמיני הגדול** הבנוי מ-2 ספירות של 7, ספירת 7 ימים וספירת 7 שבועות, ולכן יש בו קדושה עצומה שבעתיים מהקדושה הנזכרת.

וכן קדושת היובל שנת החמישים אחרי 7 שמיטות, גם הוא בבחינת **"שמיני הגדול"**, וקדושתו עצומה ביותר ולכן יש בו דרוך אפילו לעבדים נרצעים, **ולצערנו** אין יובל בזמננו, וזה אכן הפסד עצום של שנה יקרה ונדירה ביותר, אבל לפחות נותרה בידינו קדושה כזו של **ספירת העומר** הנוהגת בימינו, המביאה אותנו לקדושה **"שמיני הגדול"** – יום החמישים חג השבועות.

שמיני לב, שיש שלושה פרשיות רצף של **"יום השמיני"**, המתחיל בפרשה **"שמיני למילואים"** שבא אחרי 7 ימי מילואים שבו עבד רק משה, וביום השמיני הוכשרו אהרן ובניו לעבודת הקדש, וגם בפרשת - תזריע **"שמיני למילה"** אחרי 7 ימי טומאה של האשה, ובפרשת מצורע, **"המצורע ביום השמיני"** הוא טהור ומקריב את קרבנותיו, וכן **הזב או הזבה טהרתם וקרבנם הוא ביום השמיני**.

ללמדנו, שהכנה לטהרה מושלמת של יום השמיני באה רק אחרי **הכנה של 7 ימים נקיים** שמורים בטהרה, וכן **כהן גדול** לפני עבודת יום הכיפורים הוא עושה הכנה של 7 ימים קודם, **ואכן** יום השמיני כל כך מיוחד, עד כדי כך שברית מילה בזמנה בשמיני דוחה את השבת, אבל מילה שלא בזמנה דחינו לא ביום השמיני - אינה דוחה שבת, למרות שברית מילה היא מצווה חשובה מאוד, בכל זאת רק כשיש בו קדושת שמיני רק אז הברית דוחה את השבת.

ולכן נקבל על עצמנו כל שנה ושנה, להתכונן כראוי לחג פסח ונזכור שמיד אחרי הלילה הגדול **"ליל השימורים"**, מגיעים הלילות שמתחזקת בהם קדושה עוצמתית **"קדושת ספירת העומר"** שהיא ההכנה לשבועות **"השמיני הגדול"** שיש בו קדושה שבעתיים מקדושה רגילה של יום שמיני רגיל, כי יש בו הכנה של 7 כפול שבע.

ועל כן ההכנה לשמיני הגדול חג השבועות מתחיל לא רק ממחרת הפסח שאז מתחילים לספור ספירת העומר, אלא יתכן שזה מתחיל 30 יום קודם הפסח דהיינו מפורים, שמאז חייבים להתכונן כראוי לפסח ולהתעלות וכך נתעלה מאוד בימי הפסח והספירה, לכן בזמן ארוך כזה יש לנו מספיק זמן להתכונן בקדושה ובטהרה, בכמה עניינים הן בשמירת העניינים והן בשמירת הלשון, הן בבין אדם למקום והן בבין אדם לחברו, ונקפיד מאוד מאוד לנהוג כבוד זה בזה כמחויב בפרט בימי העומר, וגם בפרט בימי בין הזמנים יש לנו הזדמנות לעשות חסד עם האשה ובני הבית בעזרה והשתתפות בנטל הקשה של ניקיון הבית לפסח, ומעל הכל לקבוע עיתים לתורה כל יום ויום ולהתפלל בכוונה רבה, קיצורם של דברים! יש לנו הרבה זמן להכנה להשקיע בכל העניינים ולא רק השקעה בעניין אחד.

ולמה ??? כי כאן יש קדושה עצומה **"השמיני הגדול"**, ועד כמה שיש יותר קדושה כך צריך יותר להשקיע בעבודה כפולה שבעתיים, כי כגודל ההשקעה כך גודל ההישגים, והכנה מושלמת תביא אותנו מוכנים לאורות העצומים של פסח ושבועות **אמן ואמן**.

עוצמת ומשמעות הניסים שונה היא לאחר מתן תורה

עוצמתי לאמונה שבאה מכוח הניסים, ובכלל האמונה ביחד עם התורה זה העיקר, כי אמונה מכוח ניסים בלבד זה לא מספיק, כי ניסים ואמונה בצירוף התורה הקדושה היא בעוצמה אחרת לחלוטין.

כי על ידי התורה מקבלים אהבה רבה ועצומה להקב"ה שנתן את התורה הקדושה, ומקבלים יראת הרוממות שמתפעלים מחוכמת הבורא המדהימה שמתגלית כל רגע עד אין סוף בתורה הקדושה, וזה מתחדש עד היום הזה.

ואחרי התורה ההסתכלות על הניסים של מצרים איננה אותה הסתכלות על ניסים כפי שהייתה בעבר, אלא חלק מהניסים וחלק מכוח בורא עולם שמתגלים בעולם בכל מיני צורות, ניסי וחידושי תורה.

וישמע יתרו ויבא אל המדבר אשר הוא חנה שם הר האלקים: בפסוק כתוב שיתרו כשהגיע למדבר הוא הגיע להר האלקים ולכאורה זה הר סיני, וזה לכאורה ראייה לשיטה בגמרא **זבחים קטז'** שיתרו הגיע לאחר מתן תורה,

אומנם אם כן פלא הוא מדוע יתרו המתין זמן כה רב עד שהגיע?? שהרי גם בסיפור שמואל רבינו מספר ליתרו מדברים רק על ניסים ולא על מתן תורה??? והלוא אם המתין והגיע לשם רק לאחר מתן תורה תמוה שמואל רבינו לא סיפר לו גם על המעמד האדיר של מתן תורה, ועל תוכנו של עשרת הדברות לפחות??

ויתכן שיתרו בא בגלל האמונה בה' מכוח הניסים, אבל הוא המתין למתן תורה, שרק כך יש חשיבות ותוכן

ללמדנו, שהתחזקות ביראת שמים חייבת גם שיהיה בה תוכן תורני, התחזקות גם בקביעת עיתים לתורה, ככה החיזוק יחזיק מעמד לאורך ימים ולא יחלוף אחרי תקופה, כי קדושת התורה תעניק למתחזק סיפוק ועוצמה מול הריגושים שהיו לו בעבר כשחטא בעיניו ומחשבותיו ומעשיו רח"ל, וכמאמר הגמרא בראתי יצר הרע, בראתי לו תורה תבלין כנגדו, ואם אתה רוצה אתה יכול נגד יצר הרע, על ידי שתעסוק בתורה, ודברי הגמרא אינם משתנים לעולם.

"ביום הזה באו מדבר סיני"

והנה רש"י מפרש מכך שלא כתוב **"ביום ההוא"** אלא כתוב **"ביום הזה"**, ללמד ש**בכל יום יהיו בעיניך כחדשים** כאילו היום ניתנו, וזה פלא עצום, שהרי מתן תורה לא היה ביום זה בראש חודש, אלא בו' או ז' בסיון, ואם כן הדרשות שיהיו בעיניך כחדשים וגם היום שנאמר עליו תעבדון את

עם ישראל היו כאיש אחד בלב אחד דווקא ביום שהגיעו למדבר סיני, אבל בשאר מקומות ותחנות שעשו במדבר הייתה ביניהם מחלוקת (**רש"י ממכילתא**), ועל היום הזה שהוא ר"ח סיון, דיבר הקב"ה עם משה בסנה, ואמר לו **"תעבדון את האלקים על ההר הזה"** - בעל הטורים.

וזהר לבנו – שבועות מתן תורה

אלא ללמדנו שאחדות עם ישראל כאיש אחד בלב אחד, זה לא עוד פרט חיובי, אלא **חשוב שנדע שתשובה ביחד עם אחדות עם ישראל**, היא העוצמה החזקה שעליה נכתב "תעבדון את האלוקים".

וגם בזה חייבים להתחדשות "שבכל יום יהיו בעיניך כחדשים", וזאת מלבד ההתחדשות בלימוד התורה, שכבר נלמד מהפסוק **דברים כ"ז ט'** "הסכת ושמע ישראל היום הזה נהיית לעם לה" – ברכות סג', וגם כך דורשים בפסוק "והיו הדברים האלה אשר אנוכי מצוה היום", וכמאמר רבי עקיבא "ואהבת לרעך כמוך זה כלל גדול בתורה".

ויהי רצון מלפני אבינו שבשמים שנוזה לעבוד את אבינו שבשמים בהתחדשות של תשובה ובאחדות אמתית כאיש אחד ובלב אחד, לעשות רצון אבינו שבשמים, ונוזה לגאולה הקרובה והשלימה בשמחה וטוב לבב בקרוב ממש אמן ואמן.

אחדות בלוחות השניות "נבול תיבול" – הוויכוח בין יתרו למשה רבינו

ויתייאש, שגם אם ילכו לאהרן וחור או לאחד מהזקנים, הם עדיין ירגישו החמצה שאצלך במקור התוצאה הייתה שונה, וברגע שיש החמצה אנשים יזלזלו בדיני תורה.

ולכן הציע לו, מהיום אתה לא הכתובת, וממילא לא תיווצר בהמשך תחושת הפסד והחמצה!!! אלא אתה תפקידך לשפוט בסוף התהליך המשפטי, וזה לא יהיה נתון לבחירה של בן אדם, אלא כל אדם כפוף לשר העשרה שמעליו, וכשהשר שלו מתקשה הוא פונה לשר החמישים שמעליו וכך הלאה, עד שבסופו של דבר רק בדבר הקשה ביותר אתה תשפוט, **וככה** אין תורים, אלא המשפט זמין ביותר, אפילו באופן מוגזם כביכול, כי על כל עשרה יש דיין אחראי, **אבל** ככה מיד כשמתעורר צל של מריבה או ויכוח זה נחתך מיד.

וכל כך למה??? למה בער זאת ליתרו מיד על היום הראשון שאחרי הורדת הלוחות השניות??? **ונראה** שליתרו רצה מאוד שגם בלוחות השניות תהיה אחדות בעם כבשעת מתן תורה, **כאיש אחד בלב אחד**, לכן הציע עצה שלא יהיו מריבות בעם ישראל, וכך **תיבנה ותישמר האחדות בעם**, ו"הכל על מקומו יבוא בשלוש", ותיקון זה למרות שהוא שימור המצב הקיים ועיקרו לשמר את המצב לזמן ארוך ועתיד, בכל זאת **עצם התיקון והתקנה זה התחדשות וכקבלה מחדש**.

ולכן קדם עניין זה שהיה במוצאי יום כיפור כ 4 חודשים לאחר מתן תורה (ונכתב בפרשה טרם תיאור קבלת התורה), בכדי להדגיש שגם נתינת הלוחות השניות היו בהתחדשות של אחדות עם ישראל, **ולומר** לנו שבורא עולם מחבב ומעדיף פעולה אנושית ויוזמה אנושית לאחדות העם, יותר מאחדות שנוצרה ממילא כביכול מהתרגשות של קדושה כבעת הגעתם לסיני.

ופרשה זו נקראת **יתרו** וגם שמו של חמיו של משה נשתנה ונקרא יתרו, כמאמר חז"ל שיתר פרשה זו של "ואתה תחזה" בתורה, וזה היה חידוש גדול בעם ישראל שאדם מייצר ויוזם מפעל לאחדות העם.

ויתכן שלכן שלח משה את יתרו חזרה לביתו, שאמר לו, יתרו אתה עצום אתה עוצמתי, לך לביתך וגם בכוחך ליזום מהפכה, לך תגייר כל מי שביכולתך, יש בדך כוח לך פעל ועשה למען ה'.

האלוקים, צריך היה להיכתב על יום מתן תורה - ו' או ז' סיון, ולא על ר"ח סיון???

עוד כתב ברש"י שמקיש נסיעתם מרפידים לביאתם לסיני מה ביאתם לסיני בתשובה שבאו **בלב אחד לאבינו שבשמים**, כך נסיעתם מרפידים הייתה בתשובה, בלב אחד, והרי תשובה מצווה חשובה היא ביותר, ובכל זאת לא נבחר רגע שיצאו מרפידים שבו התחילו את חזרתם בתשובה - לרגע המיוחל, אלא רק הרגע ביום שבאו לסיני הוא זה שנבחר ליום והרגע המיוחל, ואכן מה התחדש בראש חודש סיון וברגע הגעתם לסיני.

ויהי רצון מלפני אבינו שבשמים שנוזה לעבוד את אבינו שבשמים בהתחדשות של תשובה ובאחדות אמתית כאיש אחד ובלב אחד, לעשות רצון אבינו שבשמים, ונוזה לגאולה הקרובה והשלימה בשמחה וטוב לבב בקרוב ממש אמן ואמן.

כתב רש"י שזה היה ביום שאחרי יום כיפור שאז ישב משה לשפוט את העם מהבוקר עד הערב, ועל זה העיר יתרו למשה שהוא לבד אינו מסוגל לשפוט את כל העם, כי אם ימשיך בצורה כזאת אזי **"נבול תיבול"**, ולכן יעץ לו להקים מנגנון של דיינים משרי עשרות עד לשרי אלפים.

והנה ביום הכיפורים ירד משה רבינו מההר ובידו 2 לוחות הברית השניים, ולכאורה מה בער ליתרו להעיר למשה רבינו מיד עם ירידתו מההר לתקן מנגנון ופירמידה משפטית עד כדי כך שיוצא שלכל שמונה יהודים יהיה אחראי שר ושופט???

וגם צריך ביאור שבתחילה אומר יתרו למשה, לא טוב הדבר שאתה עושה, שאתה יושב ועם ישראל עומד, וזה זלזול בכבודם של ישראל, **ומשה** עונה לו שאין לו ברירה כי הוא חייב לשפוט את העם, **ולכאורה** מה פשר התשובה??? **ובאמת** בדין תורה כך היא ההלכה שהדיינים יושבים ובעלי הדין עומדים, וזה לא השתנה גם אחרי טענותיו של יתרו, **אלא** ליתרו כאב שיש רק דיין אחד וממילא יש תור ארוך ועומדים שעות בתור, וזה גורם זלזול בעם שמחכים שעות.

עוד חשש יתרו שכל עם ישראל יקרוס, כי אנשים יתייאשו מלבוא לדין תורה, כי יגידו שזה סבל להמתין שעות על גבי שעות, ויש לחץ לטעון בקצרה וזריז בגלל התור הארוך, ואדם יוצא ממורמר בהרגשת החמצה שהפסיד בדין לא כהוגן, וזה יגרום שאנשים יפסיקו לבוא לדין תורה, וחלילה תהיה קריסה בעניינים אלו שבין אדם לחברו, כאשר התחושה היא שאין דין ואין דיין.

ועל זה ענה משה רבינו, **אנשים מרצונם באים אלי, כי הם רוצים את המקור להלכה**, ולכן כתוב לשון כזו "כי יהיה להם דבר בא אלי", ולא כתוב "יבואו אלי", כי **דבר התורה בא אל משה**, כי משה הוא זה שקיבל את הדינים מסיני, **ולכן** שווה להם לחכות שעות בתור, כי אם בשביל לדעת את ההלכה יכלו ללכת לאהרן הזקנים, ובכל זאת הם רצו דווקא אותו, כי הוא המקור.

אלא שיתרו אינו מקבל את זה, וטוען למשה, "לא טוב הדבר אשר אתה עושה", כי אפילו שנכון שזה מה שהם רוצים, **אבל בטווח הארוך זה יקרוס**, כי היצר מקרר התלהבות של קדושה, ואז חלק ימשיכו ויבואו לדרוש ממך - מהמקור את דברי ה', אבל חלק גדול מהעם יתקרב

ללמדנו, עד כמה חשוב ליזום למען האחדות, ובוודאי לא להתערב במחלוקת, בפרט בזמן שלנו שחושך על פני תהום, ניהור ביותר!!! וכולי תפילה "השיבה שופטנו כבראשונה ויועצינו כבתחילה והסר ממנו יגון ואנחה", ועוד נלמד שעל בן אדם לא להסתפק בכך שהמצב הרוחני שלו כרגע טוב מצוין, אלא עליו לחשוב ולהתבונן איך לשמר את המצב הטוב, ולראות מה הם הגורמים שעלולים להפילו ולדרדרו, וכמובן לסלקם מידיית ולא לחכות לניסיונות ולנפילות חלילה, וכל תיקון שהמצב הטוב יחזיק מעמד לאורך זמן ושנים טובות, זה חיזוק עצום וחשוב מאוד - "ואתה תחזה", רק חזק ואמץ.

וזהר לבנו – שבועות מתן תורה

באו מדבר סיני, ויסעו מרפידים ויבאו מדבר סיני – הכנה למתן תורה בזריזות לתשובה

בתשובה ברפידים עוד לפני שבאו למדבר סיני?? ולמה לתורה זה חשוב מאוד שהדגישה זאת בכפילות בפסוקים??

והתשובה, כי יש כאן יסוד גדול בעניין חזרה בתשובה, שבדרך כלל היצר הרע מפתה אדם שרוצה להתחזק, ואומר לו: במקום הזה ובזמן הזה קלקלת לכן חכה עם הרהורי התשובה עד שתגיע למקום חדש ולזמן חדש ושם או אז תפתח דף חדש נקי וכראוי, **ואם** האדם יתפתה ויאמין ליצר הרע הוא עלול להפסיד את החיזוק, כי ברגע שדחה את ההתחזקות, רגש ההתעוררות שבלבו לחיזוק מתקרר וגם במקום החדש הוא לא יתחזק כי זה פרח ונעלם, **וזה** היה חשוב לעם ישראל ולכן חשוב היה לתורה להדגיש לנו, ללמד אותנו לדורות, הנה ברפידים עם ישראל נפלו אבל הם דחו את התשובה להתחילו במקום החדש, אלא כאן ומיד ניקו חטאם וחזרו בתשובה.

ללמדנו, אם התעוררת בתשובה אל תתפתה לדחות את הדבר בשום תירוץ גם לא בתירוצים של לשם שמים ותירוצים של חלק מדרכי התשובה, כי ברוב המקרים זה עצת היצר ממש, אדרבא במקום שקלקלת שם כבר תתחיל את הניקוי והתיקון, ואחר כך כשתגיע למקום החדש תמשיך בכך ביתר שאת וביתר עוז בדף חדש.

"אלה הדברים אשר תדבר"

ונראה, שלגברים היה על משה להמחיש מה המשמעות של עם סגולה וגוי קדוש, שיבינו שהמשמעות של זה היא לימוד התורה בעיון ובדקדוק וחיוב מוחלט לקיים בשלימות את חוקי ומצוות התורה שרק על ידי זה נהפכים לעם סגולה,

ואולי דווקא בגלל הצורך בהמחשה לגברים בצורה קשה שלא פשוט להיות עם סגולה אלא יש כאן דרישה של מאמץ משמעותי לכל רגע בחיים, **לכן** רצה הקב"ה להזהיר את משה שלא ינסה לרכך את הדרישה, וכ"כ שלא יגרר לעומק סוגיה וחידושיה ולהראות את מתיקות התורה מתוך הדרישה לדקדוקי מצוות, כי בכך הוא מרכך את הדרישה.

ללמדנו שנכון שהקב"ה הוא מלכינו וגם אבינו האב הרחמן שמרחם עלינו, אבל בכל זאת שלא נרמה את עצמנו יש לנו חובות ועבודה גדולה ועצומה בכדי לזכות ברחמי האב הרחמן, **חייבים** אנחנו להיות עבדים לבורא עולם במקום עבדים לטומאה שבכל דור ודור, ורק כך נזכה להיות עם סגולה וממלכת כוהנים וגוי קדוש, אז נתחיל לעבוד את ה' ולהקריב לו את יצרנו המפתה אותנו תמיד!! לכן תמיד נעבוד אותו יתברך בלי דקה פנויה מעבודת ה', רק חזק ואמץ אמן ואמן.

ויגד משה את דברי העם אל ה' – רצוננו לראות את מלכנו

דרישה שיש בה קצת חוצפה, אבל בורא עולם אהב את העזות דקדושה והחוצפה של קדושה, ואמר למשה, אם אכן רצונם בכך, אדרבא אמור להם וצוה אותם שיתכוננו ויכינו עצמם כראוי לראות את מלכם.

ואכן בסוף הפרשה מסופר שכששמעו את קול ה' **במתן תורה התהפכו היוצרות,** עם ישראל ביקש ממש **"דבר אתה עמנו ונשמעה ואל ידבר עמנו אלוקים פן נמות"**, אבל אז משה אומר לעם **"אל תיראו"** כי אלוקים רצה לפרסם אתכם בעולם, בכך שבורא עולם בעצמו טרח להתגלות עליכם ישירות, וגם זה מוסיף לכם **יראת שמים שייחרט על פניכם** וזה ימנע ממכם לחטוא.

כי הפחד והטראומה כביכול השפיעו עליהם במידה כה גדולה עד כדי שפרחה נשמתם מרוב פחד, וזה חרט בפניהם יראת שמים, והזכיר לכולם את המעמד הגדול והעצום של התגלות בורא עולם עליהם, ועל זה בורא עולם מוסיף **"כה תאמר אל בני ישראל אתם ראיתם כי מן השמים דברתי עמכם"**, כי את זה רצה בורא עולם מלכתחילה, ושמה שיהודים ביקשו דבר גדול ועצום זה שהתועלת ממנו חרוטה על פניהם.

שואל רש"י למה התורה כותבת מהיכן נסעו, והלא כבר ידוע שחנו ברפידים ששם בא עמלק, וברור שמשם נסעו?? **ובכלל** יש לתמוה שכבר כתוב בפסוק הראשון שבאו למדבר סיני, למה חוזרת התורה בפסוק הבא שנסעו מרפידים ובאו למדבר סיני?? **ועל זה עונה** רש"י להקיש ולהשוות נסיעתם מרפידים לביאתם למדבר סיני, מה ביאתם למדבר סיני הייתה מתוך חזרה בתשובה גם נסיעתם מרפידים הייתה מתוך חזרה בתשובה (מכילתא).

והנה את התחנה שחנו ברפידים, עם ישראל לא ישכח, כי שם הייתה להם נפילה רוחנית, וכפי שכתב רש"י שרפו ידיהם מדברי תורה ואז נענשו **"ויבוא עמלק וילחם עם ישראל ברפידים"**, והתורה מגלה לנו שכמו שבסיני הם חזרו בתשובה, כך גם ביציאתם מרפידים הם חזרו בתשובה, ונשאלת השאלה, מה ראו ישראל חשיבות לחזור

ללמדנו, אם התעוררת בתשובה אל תתפתה לדחות את הדבר בשום תירוץ גם לא בתירוצים של לשם שמים ותירוצים של חלק מדרכי התשובה, כי ברוב המקרים זה עצת היצר ממש, אדרבא במקום שקלקלת שם כבר תתחיל את הניקוי והתיקון, ואחר כך כשתגיע למקום החדש תמשיך בכך ביתר שאת וביתר עוז בדף חדש.

מפרש רש"י, **"אלה הדברים"** - לא פחות ולא יותר, ופלא עצום וכי מדוע שמשה יפחית או יוסיף?? **ומדוע** דווקא כאן הוזהר משה שלא לשנות??

עוד קשה שהרי בתחילת העניין כתוב, **"כה תאמר לבית יעקב ותגיד לבני ישראל"**, ומסביר רש"י **בית יעקב** אלו הנשים שאליהם תדבר **בלשון רכה,** ואילו לגברים בני ישראל תגיד תדבר **בדיבורים קשים** כגידיים, ועונשים ודקדוקי תורה ומצוות פירט רק לזכרים, **ולכאורה** בפסוקים אין זכר לדיבורים קשים ועונשים ודקדוקי תורה ומצוות, שהרי הפסוקים מתארים עד כמה עם ישראל הוא עם סגולה ועם קדוש מכל העמים?

ללמדנו שנכון שהקב"ה הוא מלכינו וגם אבינו האב הרחמן שמרחם עלינו, אבל בכל זאת שלא נרמה את עצמנו יש לנו חובות ועבודה גדולה ועצומה בכדי לזכות ברחמי האב הרחמן, **חייבים** אנחנו להיות עבדים לבורא עולם במקום עבדים לטומאה שבכל דור ודור, ורק כך נזכה להיות עם סגולה וממלכת כוהנים וגוי קדוש, אז נתחיל לעבוד את ה' ולהקריב לו את יצרנו המפתה אותנו תמיד!! לכן תמיד נעבוד אותו יתברך בלי דקה פנויה מעבודת ה', רק חזק ואמץ אמן ואמן.

מפרש רש"י שמשה אמר לבורא עולם בשם עם ישראל, שרצונם לשמוע את עשרת הדברות מהקב"ה ישירות, שאינו דומה השומע מפי שליח לשומע מפי המלך - **"רצוננו לראות את מלכנו"**: **ולכאורה** קשה למה לא מפורש בפסוק המשפט היפה הזה שעם ישראל ביקש **"רצוננו לראות את מלכנו"**, למה זה מוסתר ורק מרומז?? **עוד קשה,** שכתוב **"ויגד משה את דברי העם אל ה'"**, והרי רש"י כתב בפסוק **"ותגיד לבני ישראל"** שזה **לשון קשה כגידיים,** אז למה משה מסר את דברי עם ישראל בלשון קשה כגידיים, האם לא עדיף שייכתב כמו מקודם, **"וישב משה"**??

ונראה שבורא עולם בכוונה פיתה וגרר אותם להגיע לבקשה **"רצוננו לראות את מלכנו"**, בזה שאמר להם קודם **"אתם ראיתם אשר עשיתי למצרים"**, ומפרש רש"י לא מסורת היא בידכם, ולא בדברים אני משגר לכם, לא בעדים אני מעיד עליכם, **אלא אתם בעצמכם ראיתם,** ולכן עם ישראל נגרר ואמר: אם בורא עולם **מדגיש את החשיבות שראינו בעצמינו** ולא ע"י שליחים וכדומה, אם כן עלינו להעזי ולדרוש **"רצוננו לראות את מלכנו"**.

ואכן, משה רבינו לא אמר במפורש את דרישתם, ונקט לשון קשה כגידיים, כי הוא ראה בזה העזה ואולי אפילו

וזהר לבנו – שבועות מתן תורה

ללמדנו, שלפעמים אדם צריך להעיז ולדרוש יותר רוחניות, ואפילו אם זה גדול עליו בכמה מידות, ענק עליו, ואפילו לזמן קצר, זה עדיין שווה!! כי הרושם העצום ייחרט לו לכל החיים, וזה יחיה אותו ביראת שמים גם בזמנים קשים של ניסיונות, כי הוא ייזכר בטעם הטוב והעוצמתי של הרוחניות שטעם, וזה ישקוט לו את יצרו הרע.

”וגם בך יאמינו לעולם”

עולם, וכך גם הושגה המטרה שיאמינו בנבואת משה, למרות שזה היה תהליך קשה מאוד לבני ישראל, עד כדי כך שפרחה נשמתם, אבל זה היה שווה כי רק זה גרם שיאמינו במשה כנביא אמת.

והיות ומשה בענוותנותו, וכן מחשש לחייהם שתהליך זה “לראות את מלכינו” גדול מיכולתם, **אולי ישנה או יוסיף בכדי שלא יבקשו** כדבר הזה, **לכן הזהירו** הבורא לא לשנות לא פחות ולא יותר, ואכן כתוב **בבעלי התוספות** שבאמת הדבר היה קשה לבני ישראל לצאת, כי כאשר שמעו את הקולות ואת החר עשן הם פחדו לצאת, ומשה היה צריך להוציא אותם בכוח מן המחנה לקראת האלוקים, לקראת מתן תורה!!!

ללמדנו שבורא עולם דואג לצדיק, דואג לכבודו, ואם בורא עולם כל כך אכפת על כבודו של צדיק, קל וחומר אנחנו שרחוקים אנו ונמוכים אנו מהצדיק בכמה מדרגות ויותר, בוודאי עלינו לכבד ובוודאי שלא נזלזל ונפקפק בו חלילה, אלא נכבדהו אפילו במחיר שתפרח נשמתנו, זה שווה למען כבודו של צדיק.

ויאמר משה לא יוכל העם לעלת כי אתה העדתה בנו - איך עלינו לקבל את חוקי התורה

בהגדרה?? אלא התשובה כפי שביארנו, שעיקר האזהרה השנייה הייתה דווקא לאלו שיש להם רשות לעלות “לאצילי בני ישראל”.

שהיות ולהם אין גבול ברור כמו לאלו שלא עלו להר בכלל, לכן לאצילי בני ישראל חסר את חומת הברזל, ולכן הם נמצאים בסיכון יותר משאר העם שהיה להם גבול חד וברור.

וכאמור אצילי בני ישראל נכשלו, באכילה ושתייה גסה בהר סיני, **משא”כ** שאר העם שהיו להם גבולות ברורים, הם לא נכשלו כפי שאמר משה, “לא יוכל”, כמו מחיצת ברזל שמונעת.

ללמדנו, שחייב אדם להציב גבולות ברורים וקווים ברורים שאסור לעבור אותם, עד כדי כך שידמה בעצמו כאילו יש קיר ברזל שעוצר אותו מלעבור את הקו, וכך יוכל לחיות ביראת שמים אמן.

והכוהנים והעם אל יהרסו לעלות אל ה' פן יפרוץ בהם – מי יעלה בהר ה' ומי יקום

אבל בכל זאת גם בכוונות טובות **לפעמים** מתחילים בהתלהבות קדושה ולפתע “**יורא כי טוב**” ומקדושת השלמים נגררים ועוברים לטעמו הטעים של הבשר, ומהטעימה השנייה יתכן והייתה ירידה באכילה לשם שמים, וזה היה הזלזול.

ולכן הקב”ה הזהיר פעמיים, **נכון** משה רבינו אתה צודק, שעם ישראל נמצא במצב של **נעשה ונשמע** כאיש אחד בלב אחד לאבינו שבשמים ויש להם יראת שמים וברור שיקשיבו ולא יפרצו להר, כי הם בוודאות יהיו ממושמעים לציווי ה', **אבל** הצדיקים שמרגישים טוב יותר מהעם, כי הם היחידים העולים בהר “**מי יעלה בהר השם**”!!! הם מרגישים ביטחון עצמי וכאן קיים החשש לנפילה.

ואולי על כגון אלו דוגמת האצילים שעלו בהר ה', נאמר “**מי יעלה בהר ה' – ומי יקום במקום קדשו**”, שגם אלו שזכו לעלות בהר ה' צריכים לדעת לעמוד נכון וביראה ובכבוד הנכון במקום הקדוש.

אכן גם בקריעת ים סוף כתוב “**ויאמינו בה'** ובמשה **עבדו**”, אבל כאן כתוב **במפרשים** שהתווסף, שלא תהיה זו אמונה רגעית לזמן קצר, אלא **שיאמינו לעולם**, וגם נוסף שקודם האמינו שמשה הוא צדיק ועובד ה', ומכוח תפילתו ה' שומע בקולו, אבל מכאן – **קבלת תורה**, יאמינו במשה שהוא נביא אמת שבורא עולם דיבר אתו, ואיך זה קרה?? פשוט מאוד!! ברגע שהקב”ה התגלה לכל ישראל ממילא האמינו שמשה מדבר מתוך נבואת ה' שדיבר עמו ה' ממש, ולא רק שהתקיימו דבריו מכוח התפילה והחסידות שבו.

ייתכן שלכן בורא עולם דרש ממשה שיגיד לעם ישראל בדיוק את הדברים שמסר לו להעביר לבני ישראל, כי בכך כאמור בורא עולם גרר ומשך אותם לבקש לראות את בורא

ללמדנו שבורא עולם דואג לצדיק, דואג לכבודו, ואם בורא עולם כל כך אכפת על כבודו של צדיק, קל וחומר אנחנו שרחוקים אנו ונמוכים אנו מהצדיק בכמה מדרגות ויותר, בוודאי עלינו לכבד ובוודאי שלא נזלזל ונפקפק בו חלילה, אלא נכבדהו אפילו במחיר שתפרח נשמתנו, זה שווה למען כבודו של צדיק.

כשראיתי פסוק זה נזכרתי במה שהשפת אמת סיפר לנכדיו: שבילדותו נסע לקוצק, וקרה שנגנב גביע כסף מבית הרבי, וא' מבאי הבית הגיב: מה הפלא שגונבים כאן הרי הכל הפקר, הגיב הרבי **מקוצק**: הרי כתוב לא תגנוב!!!

וסיפר השפ”א שמאותו יום הרגיש כאילו חומת ברזל אדירה מפרידה בינו לרכוש הזולת!!! שאיש אינו מסוגל להעיז ולשלוח יד בממון השני, ובאמת אם אדם ירגיש כך בכל איסור הוא ייהפך לירא שמים אמת.

ובכל זאת ריבונו של עולם שוב דורש ממשה רבינו להזהיר את ישראל פעם נוספת, ולמה?? **הרי משה רבינו אמר “לא יוכל”** שאי אפשר לעלות!! וכי משה רבינו טעה

בפסוקים הקודמים כבר כתוב שה' אמר למשה “**העז בעם פן יהרסו אל ה' לראות, וגם הכהנים יתקדשו**”, שיזהרו לא לעלות אל ההר, ומשה ענה לקב”ה “**לא יוכל העם לעלות**”, וצריך עיון למה שוב הקב”ה מצווה את משה שיזהיר את העם שלא יזלזלו בקדושת הר סיני, הרי משה רבינו כבר אמר לקב”ה הזהיר אותם והם לא יעלו??!

וייתכן שעיקר ההזהרה השנייה הייתה לאנשים החשובים שזכו לעלות להר, שהם הכהנים ואצילי בני ישראל, ודווקא להם בורא עולם מזהיר בפעם השנייה, ולכן בהזהרה האחרונה הקב”ה מקדים את הכהנים לעם כי אליהם הייתה עיקר ההזהרה.

ואכן האצילים כשלו ונפלו באכילה ושתייה בהר, שהייתה בזה גסות כלפי בורא עולם. **ושלא** נבין לא נכון, האצילים חס ושלום לא אכלו סתם בשר לתאבון בהר סיני מול השכינה הקדושה, אלא הם עשו מצווה שאכלו בשר קודש של קורבן שלמים.

ללמדנו שלעולם חייבים להיות עם היד על הדופק, ולא לסמוך על עצמינו, אלא לפחד תמיד מהיצר, כי הוא מסיח את דעתנו מהיראה בכל רגע ובכל צורה ודרך אפשרית ומחודשת, ואפילו מתוך מצוה הוא מסיט אותנו לתאוות ולרע, ואכן כתוב “אשרי אדם מפחד תמיד”, כפי שהקב”ה אמר למשה: תזהיר אותם שוב, בעיקר את החשובים, להיזהר מאוד!!!

וזהר לבנו – שבועות מתן תורה

כי לאף אחד אין ביטוח נגד היצר, וגם מי שהצליח שנים בשמירת העיניים, אל ישוב רגוע!! נכון זה קל יותר, הטבע נרגע קצת, אבל היצר בא אלינו בדרכים חכמות יותר, אפילו מתוך מצוות או כוונות שהם לשם שמים, והוא מסוגל להפיל אותנו, ואדרבא לחשובים האמתיים ששנים שומרים את עצמם באצילות של קדושה, אותם הקב"ה מזהיר אישית הזהרה שניה ומיוחדת, תזהרו!! תזהרו גם מתוך קדושה לא ליפול!! ובעזרת ה' נלך מחיל אל חיל, ונקדש שמו הגדול בעולם אמן ואמן.

ממתן תורה – גם היום והלילה השתנו בעם ישראל

ספרו ביום שישי בלילה שזה בעצם ליל שבת כי זה עדיין היום השני של פסח לפי בני נח, ולכן שבועות יוצא בשבת זה היה היום ה 50 מספירת העומר.

אבל עדיין קשה לי, שהרי שעוד קודם תחילת חג פסח נצטוו במצוות "**החודש הזה לכם**", שעל היהודים לספור שנה לפי הירח ולא לפי השמש כמו בני נח, וכפי שהארכנו בחשיבות העניין.

ואם כן למה בעניין קביעת הימים עדיין המשיכו לקבוע כמו בני נח ולא כפי היהדות, ולפי בריאת העולם, כמו שכתוב "**ויהי ערב ויהי בוקר**" שהלילה מתחיל את היום?!

אלא נראה לתרץ בפשטות שרק **במתן תורה הם התעלו לגמרי** להיות שונים לגמרי מהגויים גם קביעת הימים, כי על ידי התורה הקדושה, יום אצל יהודי שונה לחלוטין מיום אצל גוי, **ויתכן** לתרץ עוד, שהרי יש דין שגוי ששבת חייב מיתה, ולכן עם ישראל לפני מתן תורה לא קבעו את היום לפי היהדות, כך יוצא ששמרו שבת על פי בני נח, אבל בעצם הם חיללו שבת על פי היהדות.

בדרך אחרת – בחידוש נפלא ביותר

שדומה לשעורה שהיא ראשית התבואה ככתוב במכת ברד כי השעורה אביב, אומנם עם ישראל עדיין לא הגיעו למדרגה הגבוהה של הבכורה של "**נעשה ונשמע**", והם גדלו למדרגה זו בחמישים יום והגיעו לבחינת בכור אדם שדומה לשתי הלחם שנקראים לחם הביכורים מחיטה שזה שהוא מאכל אדם, כמאמר חז"ל **אתם קרויים אדם**, וחג השבועות שהוא גם יום הביכורים ניתן להיזכר ולשבח את בני ישראל שקבלו את התפקיד להיות הבכור של הקב"ה במדרגה גבוהה של נעשה ונשמע.

ואלא שיש לתמוה שאם כן למה קוראים בתורה בחג השבועות את מתן תורה בפרשת יתרו ולא את הנכתב בפרשת משפטים את עניין "**נעשה ונשמע**" ועניין ספירת העומר ויום החמישים שזה עיקרו של יום?!

ועל זה תירץ ר' נתן שליט"א שמאז תקנת הלל הנשיא תיקנו שהחגים יקבעו בלוח השנה לפי החשבון של חודש אחד מלא וחודש אחד חסר ולא לפי עדים, ותיקנו שיום החמישים של הספירה יוצא תמיד ביום ו' סיון, וכך יוצא שחג השבועות בזמנינו זה גם יום החמישים של הספירה וזה היום של קבלת התפקיד של הבכורה וזה גם זכר ליום מתן תורה לפי הדעה בגמרא שהתורה ניתנה בו' סיון.

ולכן מתאים לקרוא את פרשת קבלת התורה ועשרת הדברות בחג השבועות כדי להזכיר את העשרת הדברות שיש בהם היסוד של האמונה שבני ישראל קיבלו על עצמם כאשר הם קבלו את תפקידם של "**בני בכורי ישראל**" ואמרו נעשה ונשמע ביום החמישים.

רק שיש לדון, שאם הטעם לקרוא את פרשת מתן תורה בו' סיון בהיותו יום החמישים לספירה שיש בו את חשיבות אמירת "**נעשה ונשמע**" וכאמור, וגם החשיבות של יום מתן תורה לפי הדעה בגמרא שהתורה ניתנה בו' סיון, אם כן מה נאמר כלפי קריאת פרשת מתן תורה בחג השבועות באופן שיצא יום החמישים בז' סיון בזמן שהיו או יהיו

הטור כותב בשם **הסדר עולם** ש' בניסן בשנה שיצאו ממצרים היה בשבת, ולפי' יום ראשון של חג פסח בשנת יציאת מצרים היה ביום חמישי.

והקשה "החוק יעקב" לפי זה יום שני של חג הפסח בשנת יציאת מצרים היה ביום שישי, וגם יום החמישים יוצא ביום שישי ערב שבת, וממילא חג שבועות שהוא ביום החמישים חל בערב שבת, וקשה שהגמרא שבת פ' מסכימה שלכל הדעות בשבת ניתנה תורה, ולפי החשבון הנ"ל יוצא שחג השבועות לא נחגג ביום מתן תורה?? וקושיה זו גם הקשה המג"א אור"ח תצד'.

ומתרץ החתם סופר על פי ההפלאה, שרק אצל היהודים הלילה מתחיל את היום, ואילו אצל בני נח היום מתחיל בבוקר והלילה מסיים את היום שעבר, כמו שכתוב בפרשת בראשית בפסוקים הנוגעים בעניין תפקיד המאורות "והיו לאותות ולמועדים ולימים ושנים" ובפרשת נח כתוב "**ויום ולילה לא ישובות**" קודם יום ואחר כך לילה.

ולכן, עם ישראל עד מתן תורה ספרו ימים כבני נח, ולכן היום השני של פסח שבו התחילו לספור ספירת העומר הם

את קושיית **החוק יעקב** תירץ לי **חברי ר' נתן פעלד שליט"א** באופן נפלא ביותר, שהרי הגמרא ר"ה ו' אומרת שחג השבועות פעמים בה' סיון פעמים בו' ופעמים בז' סיון, **תלוי האם ראשי החודשים של אייר וסיון היו מלאים = ה' סיון, או אחד מלא ואחד חסר = ו' סיון, או שניהם חסרים = ז' סיון**, ובעצם חג השבועות תמיד הוא היום ה 50 של ספירת העומר.

אומנם בשנה שיצאו ממצרים יום החמישים היה בערב שבת כפי שזכר למעלה, ולכל הדעות בשבת ניתנה תורה, אבל ככתוב בחומש בפרשת משפטים ומבואר ברש"י בפרשת יתרו ובפרשת משפטים שלפי הדעה בגמרא שהתורה ניתנה בו' סיון עם ישראל אמרו "**נעשה ונשמע**" יוצא בה' סיון – שזה היה בערב מתן תורה שזה ערב שבת, וכתוב **בגמרא שבת פח'** שהקב"ה שמח מאוד בעם ישראל שדיברו בלשון של מלאכי השרת, והם התעלו בכוח זה להיות "**בני בכורי ישראל**" כמו שכתוב בגמרא **שבת פט' עב'**.

ואכן חג השבועות שבא אחרי ספירת 7 שבתות דהיינו יום החמישים באותו שנה של מתן תורה הוא היה היום של ערב מתן תורה שבני ישראל אמרו נעשה ונשמע וקבלו על עצמם התפקיד להיות בני בכורי ישראל של הקב"ה.

לכך יש לומר שנקבע חג השבועות ביום ה 50 של הספירה שזה גם יום הביכורים להזכיר שבני ישראל קבלו על עצמם את התפקיד להיות הבכור של הקב"ה בערב מתן תורה.

ולכן בחג השבועות מביאים 2 לחם מהביכורים של חיטה, וחג השבועות נקרא יום הביכורים **בפרשת פנחס** בגלל לחם הביכורים, ומאז גם מביאים את הביכורים, וזאת להורות שמאז עם ישראל התעלה להיות בני בכורי של הקב"ה, כי הם גדלו מבחינת **עומר שעורים** הנקרא "**מנחת ביכורים**" בפרשת ויקרא.

וזה בחינת הבכור של עומר שעורים שמביאים ביום שני של פסח שהוא גם מאכל אדם וגם מאכל בהמה, שזה בבחינת התחלה של הבכורה של ישראל הנקראים **ראשית תבואתו**

וזהר לבנו – שבועות מתן תורה

בגמרא שז' סיון הוא יום מתן תורה, אלא גם לדעה שבו ניתנה תורה עדיין יש חשיבות עצומה לז' סיון.

שלמי הדעה הזאת זה יום של מחרת מתן תורה וזה היום שבני ישראל היו ניגשים לקיים למעשה את הנעשה ונשמע שקיבלו בשנת יציאת ביום החמישים בערב מתן תורה.

מקדשים את החודש על פי עדי ראיה, והרי לפי הדעה שהתורה ניתנה ב' סיון זה לא יום נתינת התורה ולא בתאריך בחדש שאמרו בו נעשה ונשמע, אלא רק יום החמישים ותו לא!!!

אלא הדברים פשוטים שבלי שום ספק, יש חשיבות עצומה לקרוא פרשת מתן תורה גם ביום ז' סיון מלבד שיש דעה

כוח 40 יום לדורות מקבלת התורה בהר סיני

ה 40 יום אלו??? ואם נפרש שזה מדובר על הלוחות השניים, הרי שם משה היה בשמים 80 יום, כי 40 יום ביקש כפרה ורחמים עליהם ובסוף ה 40 יום האחרונים במוצאי יום כיפור הוריד את הלוחות השניות, ואם כן היה להם להמתין 80 יום??

ואולי נחשב 40 יום מאז שמשה הצטווה "פסל לך שני לוחות אבנים כראשונים", וזה היה בראש חודש אלול ומאז עד יום כיפור שירד עם הלוחות השניים זה היה בדיוק 40 יום, אבל בכל זאת זה נראה יותר כ 80 יום, כי בכל זאת כל ה 80 יום היו הכנה לקבלת הלוחות השניים, ע"י תשובה ובקשת רחמים לפני בורא עולם.

לכן נראה לי, על פי דברי הכוזרי לרבי יהודה הלוי מאמר א' אות צ"ז שכתב שמיד אחרי קבלת התורה כל ה 40 יום עם ישראל חיכו לרדת משה מן ההר כשהם בלי שינוי ובאותו מצב שהשאיר אותם, כשהתכשיטים על הבגדים בדיוק כפי שהיו במתן תורה, ולכן למרות שמשה שבר את הלוחות בכל זאת העבודה שלהם במשך 40 יום להישאר באותו מצב, ולשמור את עצמם באותה דרגה, עבודה זו לא הלכה לריק, אלא היא משמשת כזכות וכוח עצום לעם ישראל, וייתכן שלכן גם שברי הלוחות נמצאים בארון, מלבד כל הסיבות שנכתבו בזה, כי אחרי המתנה והכנה ראוייה כזו, גם בשברי הלוחות יש עוצמה וכוח שיחשב שנתנת התורה הראשונה עדיין קיימת, וזה הכוח שעמד להם אחרי 40 יום להתגבר על אותו רשע גלית.

לכן מורי ורבותי, ראו נא את חשיבות 40 יום של קדושה ושמירת עניינים כי 40 יום של עמל והכנה לא הולך לפח, וגם במקרה חס ושלום של כישלון ועוד דווקא בסוף ה 40 יום ואפילו נפילה גדולה עד למאוד!! עד כדי עגל זהב - הגרוע מכל, ה' ירחם, בכל זאת עדיין לא נמחק העמל של 40 יום, כי ב 40 יום של עבודה יש עוצמה וכוח אדיר, חזקו ואמצו השם עמכם גיבורי חיל, על כן קבלו עליכם צדיקים וידידים, קדושים וטהורים, להשלים 40 יום בקדושה ובשמירת העניינים, ושוב עוד 40 יום, ושוב בפעם השלישית עוד 40 יום, זה לא אותו הדבר, כל יחידה של 40 יום מוסיפה עוצמה ואור וקדושה, קדימה עלו והצליחו, אחרי 120 יום בוודאי יקרנו פניכם בקדושה, כמו משה רבינו ששם מסווה כי קרנו פניו בקדושה.

ושני לחת העדת ביד משה – לוחות שניות, למה לא חוגגים את מתן לוחות שניות

ולשמור את עצמם באותה דרגה, עבודה זו לא הלכה לריק, אלא היא משמשת כזכות וכוח עצום לעם ישראל.

וייתכן שבזכות עבודת השימור של עם ישראל במשך 40 יום, נשמר גם כוח החג הראשון ולכן חוגגים את המתן תורה הראשון ולא את השני.

וייתכן עוד שבכל פעם שחוגגים את חג מתן תורה הראשון בשמחה, וכמאמר הגמרא פסחים סח' שהכל מודים שבעצרת - שבועות בעינן גם לכם, דהיינו שבחג שבועות חייבים גם שהגוף ייהנה מאכילה טובה, ולמה?? ונראה כי זה יום שניתנה בו תורה!!! כי בשמחת הגוף מלבד שמחת הנפש לכבוד מתן תורה, יתוקן גם המחולות והשמחה שעשו לפני העגל, שבגינם נשברו הלוחות הראשונים.

בפרשת כי תשא כתוב "וראו פני משה כי קרן עור פני משה והשיב משה את המסוה על פניו", שואל הרבינו בחיי למה כתוב בפסוק 3 פעמים "משה"??? היה אפשר שייכתב כי קרן עור פניו והשיב את המסוה??? ותירץ, כי זה כנגד 3 פעמים 40 יום שהיה בהר סיני, שבכל 40 יום משה רבינו השיג עוד עוצמה ואור, ולכן כתוב 3 פעמים "משה", כי בכל פעם ופעם היה עולה מדרגה שראוי להיקרא עליה "משה" שזה עוצמה שמשוי במי החכמה מהר סיני, דהיינו שכביכול יצא ספוג מתוך מעיינות החוכמה.

והנה בסיפור של דוד נגד גלית, כתוב "ויגש הפלשתי השכם והערב" שמואל א' י"ז ט"ז, ובגמרא סוטה מ"ב ב' כתוב שגלית ניגש לקלל את עם ישראל דווקא בזמנים אלו כי רצה לבטלם מקריאת שמע, עוד כתוב שם "ויתיצב ארבעים יום", שכך התייצב גלית לפני מחנה ישראל במשך 40 יום וחירף וגידף אותם ואת בורא עולם, עד שבא דוד והרג אותו, ונשאלת השאלה מדוע התעכב 40 יום עד שהגיע דוד והרג אותו??? והרד"ק שם מתרץ שלא היה להם כוח לישראל לנצח את גלית אלא רק בסוף 40 יום, כי בסוף 40 יום ירד משה מן ההר ואז קבלו את התורה.

והדברים לכאורה תמוהים ממש, שהרי הם לא קיבלו את התורה בסוף ה 40 יום, כי משה שבר את הלוחות מיד כשירד מההר כשראה שחטאו בעגל, ואדברא היה כעס גדול על עם ישראל, אם כן איזה כוח יש לעם ישראל בסיום

כתב רש"י, שביום כיפור ירד משה עם שני לוחות הברית השניים, ורבים המקשים הרי לוחות השניות הם הלוחות השלימות, ואם כן עלינו לחגוג את יום הורדת הלוחות השניות כיום מתן תורה, ולא את יום מתן הלוחות הראשונות בסיוון, כי הם הפכו ל"שברי לוחות"??

ואפשר לתרץ ע"פ דברי הכוזרי, שכתב שמיד אחרי קבלת התורה, במשך כל ה 40 יום עם ישראל חיכו לרדת משה מן ההר כשהם בלי שינוי ובאותו מצב שהשאיר אותם, כשהתכשיטים על הבגדים בדיוק כפי שהיו במתן תורה.

ולכן למרות שמשה שבר את הלוחות יש בלוחות הללו קדושה עצומה, ומשום כך שברי לוחות נמצאים בארון, כי העבודה שלהם במשך 40 יום להישאר באותו מצב,

ללמדנו, שחייבים לתקן את חטאינו, ולא רק את החטא בעצמו אלא גם את הסובב שמסביב לחטא, כי אם היה חטא מתוך שמחה והתלהבות ואכילה ושתיה, חובה עלינו לתקן החטא על ידי מצווה מתקנת שתהיה בשמחה ובהתלהבות ולשם שמים, שלא נעשה עבירות בהתלהבות ובחשק עצום, ואילו את התשובה ותיקון החטא בפרצוף חמוץ ובלי התלהבות, כי את אותו מרץ ודם חם שהיה בעבירה חובה עלינו שיהיה בעת המצווה המתקנת שתהיה בריתחת הדם ובמרץ ובשיא הכוחות ממש, רק כך יתוקן החטא בשלימות, אש תכבה את האש, קדימה!! ריתחא של מצווה!! אש קודש!!! תפילה בהתלהבות!! אש!! "אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה"!!

וזהר לבנו – שבועות מתן תורה

פסל לחת וכתבתי על הלוחות – קבלת התורה שבעל פה

אלא ייתכן שבכוונה הקב"ה נתן פתח שנדע, שמלבד מה שה' כתב, על הלוחות כלול בכתובת הלוחות גם מה שמשא רבינו יכתוב בתורה וגם כל התורה שבעל פה, וגם כל מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש, כי הכל כלול בעשרת הדברים – כ"כ רש"י, וב"ה זכיתי ומצאתי כן ב"העמק דבר".

ושם הוסיף שב 40 יום הראשונים ללוחות הראשונות משה קיבל את התורה שבכתב, וב40 יום ששימשו לקבלת הלוחות השניות היה זה לקבלת תורה שבע"פ ולדורות, וכלול בהם כל מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש, ולכן הלוחות השניים היו פיסול ידי משה, ללמדנו שלחדש חידושי תורה מכוח הלוחות הללו, היא רק בהשתתפות עמל האדם ואז יש סייעתא דשמיא, כמו הלוחות שהיו מעשה ידי משה וכתובת הקב"ה

ללמדנו, שמאמץ אנושי זה מה שחפץ השם מאתנו, והוא מאוד שמח במאמצינו, כי מלאכים יש לו מספיק למעלה בשמים, וכאן בעולמנו הוא רוצה שנתאמץ ונלחם בכל החזיתות נגד היצר, ואז נזכה להדבק בבורא ובתורתו אמון ואמן.

40 יום וארבעים לילה לחם לא אכל ומים לא שתה – שבע ע"י התענוגות מתורה

אוכל שתיה ושינה, ושם גם אי אפשר לאכול ולשתות?? אז מה הגדלות כאן, ומה המאמץ שהיה בזה??

אלא נראה שמשא בשמים אכן לא היה יכול לאכול ולשתות, אבל יתכן שבכל זאת בלוחות השניים הוא חזר להיות כבן אדם, ולכן היה לו רעב וצמא ככל האדם, כי ב"פסל לך" הוא חזר לטבע האנושי.

ומשה היה חייב להתאמץ לזון את עצמו במזון רוחני במקום מזון גשמי, כמו שכתוב "הנה ימים באים נאום ה' אלוקים ונתתי רעב בארץ, לא רעב ללחם ולא צמא למים, כי אם לשמוע את דברי השם", ועל ידי ההתלהבות מהלימוד ומהחידושי תורה השביע את גופו במקום אכילה ושתיה, ולכן גם בלילה ובעצם כל רגע ורגע הוא היה חייב להתאמץ לחדש חידושי תורה כי אם לא, הרעב והצמא הגופני היה מציק לו מאוד.

ללמדנו, שיש לבן אדם רעב, אבל הוא יכול להחליט איך הוא ישתיק את הרעב, וזה קשור גם בצורך של בן אדם לחום ולסיפוקים, והוא יכול לקבל את החום והסיפוקים על ידי דברים חיוביים כמו לימוד תורה וחידושי תורה ומצוות ותפילה ומעשי חסד, או שחם וחלילה הוא יקבל את החום ואת הסיפוקים על ידי עבירה, אבל הצורך בחום וסיפוקים הוא אמיתי וחייבים לטפל בזה ולא למחוק כביכול את הצורך, כי אז זה יתפוצץ בבת אחת ובפיצוץ אין לנו יכולת לשלוט במה שיקרה!

וידבר ה' אל משה בהר סיני – המשך קישוט בית כנסת בשושנים לקראת שבועות

עם ישראל לשמור שמיטה, באומרה שאין מה לדאוג מהשאלה "וכי תאמרו מה נאכל".

וכפי שעונה ה' "וציויתי את ברכתי שהארץ בשנה השישית תצמיח ל3 השנים", ובעצם גם כאן יש ק"ו, שאם הר סיני בלי ציווי רק לכבוד ה' צימח פרחים במדבר ק"ו שלכם יצמח בנס ל3 שנים לפרנסתכם, כי זה יעזור שתשמעו בקולי כאשר אתם כביכול מסכנים את פרנסתכם.

ובעצם אין כאן בכלל סכנה, כי ה' מבטיח עוד לפני בוא הסכנה - לפני שמיטה, עוד בשנה השישית כבר תראו שצוויי את ברכתי ובשישית תקבלו מזון עבור 3 שנים.

ובדף דומה אפשר לפרש על פי שיטת המשנה ברורה, שאם צמחו עשבים בכדי להקל על הבהמות שלא יתקרבו להר, ושיוכלו הבעלים להיות מרוכזים במתן תורה, כך הקדוש ברוך מבטיח אני יעשה הכל לעזור לכם לקיים את המצוות, ושתוכלו ללמוד תורה בלי טרדות ודאגות, "וציויתי את ברכתי".

לכאורה נראה כאילו יש סתירה בין פסוק זה לפסוק שאחריו, שהרי מפסוק זה מפורש שה' יכתוב על הלוחות, והנה בהמשך כ"ה בפרק ל"ד כתוב: "ויהי שם עם ה' ארבעים יום וארבעים לילה לחם לא אכל ומים לא שתה ויכתב על הלוחות את דברי הברית עשרת הדברים", ויש בפסוק זה משמעות שמשא הוא זה שיכתוב על הלוחות.

ולכאורה זה סותר מה שכתוב במפורש בפסוק הראשון שה' כתב?? ואם נפרש שחלק ראשון בפסוק מדבר על משה רבינו 40 יום לא אכל ולא שתה, ואילו המשך אותו פסוק מדבר על בורא עולם שהוא כתב על הלוחות, בכל זאת קשה מדוע כתוב לשון מטעה שכאלו משה כתב??

כאמור דווקא בלוחות השניות זכה משה לקבל את התורה שבעל פה ואת חידושי התורה, מכוח זה שחידש היתר לשבור את הלוחות, אבל מלבד פעולת שבירת הלוחות משה רבינו היה גם צריך לפסל בעצמו את הלוחות דהיינו להתאמץ מאוד בעצמו בעבודה קשה ממש.

ולכן בלוחות השניים יש דגש מיוחד שלא אכל ולא שתה 40 יום ו 40 לילה, כי התאמץ מאוד ומסר נפשו על זה, ולכאורה קשה שמספיק לכתוב 40 יום לא אכל ולא שתה, וממילא כלול בזה הלילה, למה היה צורך לפרט גם את הלילה??

וייתכן שהיה צורך להדגיש שאף על פי שלא ישן בלילה בכל זאת לא אכל ולא שתה. אבל גם זה לא מובן, שפשוט שמשה כמו שלא אכל ולא שתה 40 יום ולילה כך גם לא ישן 40 יום, כי למעלה בשמים הוא היה כמו מלאך שלא צריך

ללמדנו, שיש לבן אדם רעב, אבל הוא יכול להחליט איך הוא ישתיק את הרעב, וזה קשור גם בצורך של בן אדם לחום ולסיפוקים, והוא יכול לקבל את החום והסיפוקים על ידי דברים חיוביים כמו לימוד תורה וחידושי תורה ומצוות ותפילה ומעשי חסד, או שחם וחלילה הוא יקבל את החום ואת הסיפוקים על ידי עבירה, אבל הצורך בחום וסיפוקים הוא אמיתי וחייבים לטפל בזה ולא למחוק כביכול את הצורך, כי אז זה יתפוצץ בבת אחת ובפיצוץ אין לנו יכולת לשלוט במה שיקרה!

מפורסמים דברי רש"י ששאל מה עניין שמיטה אצל הר סיני?? הרי כל המצוות ניתנו למשה בהר סיני, מה פתאום דווקא במצוות שמיטה התורה מזכירה את הר סיני??

ונראה לבאר, שהנה הר סיני למרות שהוא נמצא במדבר, בכל זאת מפני כבוד השם הוא התמלא בפרחים, וכמובא בלבוש שו"ע אור"ח תצ"ד, וכן בספר המנהגים של מהר"י מולין כתב, נוהגים לכבוד חג השבועות לשטוח על רצפת בית הכנסת עשבים ושושנים של בשמים לשמחת הרגל.

אז כפי שכתב המשנה ברורה סימן תצ"ד זכר למה שגדלו עשבים סביב הר סיני בשביל שהצאן והבקר לא יתקרבו להר, שעל כן אנחנו בחג השבועות מקשטים את בתי הכנסת בפרחים, וזאת למרות שההר לא נצטוו להוציא פרחים, אלא כביכול בלי צווי גידל פרחים למען כבוד ה'.

אז יש כאן קל וחומר עבור עם ישראל שיעודד אותם לשמור שמיטה, למרות שבשנה השביעית הם לא יזרעו ולא יקצרו, וכפי שראינו התורה הקדושה טורחת לשכנע את

וזהר לבנו – שבועות מתן תורה

האם עם ישראל התגייר במתן תורה? – והאם קיבלו את התורה בכפייה??

ולפי זה מובן למה כתוב שעם ישראל בכו "על משפחותיו" ולא כתוב "על משפחותם", כי עם ישראל בכו על 2 משפחות, שאם הגרות תהיה מושלמת אכן תותר להם הנישואים עם הקרובות אבל אז יש להם לבכות על הקרבה שלהם לאבות הקדושים שנחתכה, ואם הגירות לא מושלמת אזי הם ישמחו שהם קשורים לאבות הקדושים אבל יש להם לבכות על פירוק נישואיהם עם קרוביהם.

והיות ובבכיותם כביכול הם העדיפו גירות מושלמת והתנתקות מהאבות הקדושים לכן נגזר עליהם בכי לדורות על חורבן הבית.

וכפי שכתוב **במדרש איכה רבתי פ"א**, שבגלל פעמיים שבכו בכי של תפלות בלילות לכן נגזר עליהם חורבן 2 בתי מקדש, ועל בכי בלילה של המתאוננים נגזר חורבן בית ראשון, ואילו על בכי בלילה בחטא המרגלים נגזר חורבן בית שני.

ויתכן שגלל הישנות החטא - שפעמים בכו בכי חינוך וכשחוזרים על חטא פעם שניה זה מחמיר ומעצים את החטא, לכן נקבע זמן הגזירה לפי הפעם השנייה שחטאו, שבכו בליל ט' באב, **ולכן** גם נגזר שבלי ל' באב יחרבו 2 בתי המקדש, כי אז כביכול הם לא קיבלו הגנה של זכות האבות הקדושים כי הסכימו להתנתק מקרבתם לאבות.

ואולי בגלל זה ה' הקשיב רק לרחל אמנו, כי היא כביכול הסכימה להתנתק ממשפחת האבות כשוויתרה על הנישואין עם יעקב עבור לאה אחותה, ובכך הסתכנה שעשו יקח אותה לאשה, ואכן היא נקברה בנפרד מהאבות הקדושים כי בזה כוחה, שגם במצב שעם ישראל מנותקים מהאבות, בכל זאת זה זכותה שה' יחמול עלינו בזכותה!!!

אבל ט' באב יתהפך ליום שמח, כי בסופו של דבר על הצד שהגירות מושלמת אז ממילא הגירות שלהם הייתה מתוך "נעשה ונשמע" שזה גירות מושלמת בשמחה אמיתית, וזה שלימות עם ישראל, וממילא הקב"ה ישמח בעם ישראל, **אבל** זה רק כשעם ישראל יתנתקו מהנגיעות הרעות, וכל כולם יהיה לעשות רצון אבינו שבשמים באופן מושלם, ואז גם אם יסתיים זכות האבות הקדושים **כפי שכתוב בפרשת האזינו**, בכל זאת אז תבוא הגאולה לעם ישראל בזכות ה"נעשה ונשמע".

וכולי תודה לבורא עולם על חידוש זה שנתן לי ביום שבת וסיומו בסעודת מלווה דמלכא.

וכל כך שמחתי בחידוש הזה שזה עשה לי עונג שבת מעין עולם הבא שאין מתוק מזה בעולם הזה, וגם ביום ראשון ושני בשבוע כל רגע שזכרתי בזה הרגשתי מתיקות נפלאה שכל תאוות העולם הזה נמחקים לעומתה, ומחשבת עבירה מיד נמחקת כי אני מזכיר לעצמי את העונג של חידוש זה, ושוב אני מודה לה' על חידוש נפלא זה!!

שכן הישג רוחני ותורני וקדוש כזה נותן לנו שובע – "שבענו מטובך" ושמחה והתלהבות עצומה וסיפוק בכל פעם שניזכר בזה, וזה יבטל מאתנו כל תאוה וטעם עבירה לתקופה ארוכה, **ואדרבא** תגבר בנו התשוקה לחדש עוד חידושי תורה אמון ואמן.

יש להקשות שהרי עם ישראל התגייר בקבלת התורה, והרי יש כלל שגר שהתגייר כתינוק שנולד, ועד כדי כך הכלל הזה עוצמתי שאפילו מותר לו להתחתן עם אמו או אחותו כי הם כאנשים זרים ממש לאחר שהתגיירו.

ולפי זה קשה למה כתוב שבחטא המתאוננים בלילה עם ישראל **בכה למשפחותיו** ופי' רש"י על פי הגמרא **יומא ע"ה** שבכו על עסקי משפחות שהתחתנו עמם קודם מתן תורה, כי לגרש את נשותיהם שהתחתנו עמם עריות כגון אם משה - לפני מתן תורה הם התחתנו עם עריות כגון אם משה - יוכבד שהייתה דודה של בעלה עמרם אבי משה רבינו, **וקשה** מאוד למה בכו?? וכי למה היה להם להיפרד לאחר מתן תורה הרי גר שנולד כתינוק שנולד ואין עליהם איסור קרובים בקרוביהם מלפני הגירות???

וכששאלתי שאלה זו ענה לי ת"ח עצום **שהמהר"ל** שואל שאלה זו, **וראיתי** במהר"ל שמתרץ שהיות ובורא עולם גייר אותם בכפייה בכך שכפה עליהם הר כגיגית כפי שכתב רש"י בפרשת ויתרו על הפסוק **"ויתניצבו בתחתית ההר"**, לכן הם לא נחשבו כתינוק שנולד בגירותם. **(ויתכן** בכוונתו שממילא לא הייתה להם קבלת גירות מושלמת), ולכן עדיין נשאר להם קרבת הבשר וממילא נאסרו בקרוביהם.

ונשאלת השאלה, הרי עם ישראל אמרו לפני זה "נעשה ונשמע" וזה קבלת התורה באהבה מתוך רצון אמיתי מכל הלב, ואם כן היה כאן גירות מרצון – גירות מושלמת?? ולפי זה הרי הם כן כתינוק שנולד מחמת הגירות??

ואכן בשפתי חכמים כתב שבהתחלה עם ישראל קיבל את התורה באהבה גמורה כשאמרו נעשה ונשמע, אבל בגלל ששמעו את הקולות ואת העשן הם נבהלו וחזרו בהם, ולכן בורא עולם כפה עליהם הר כגיגית, ולכן זה נחשב כגירות בכפייה וע"פ האמור לכן נשאר בהם איסור קרובים כי הם לא כתינוק שנולד, וכמובן יש הרבה מקום ודעות בכוונת המהר"ל.

ונשאלת השאלה, לשם מה בורא עולם הפחיד את עם ישראל בקולות ובעשן, שבכך גרם לעם ישראל לחזור בהם מרצונם הטוב לקבל את התורה, ואחרי זה לכפות עליהם הר כגיגית, לכאורה עדיף היה שלא יהיו קולות ועשן וכך לא יפחדו ועם ישראל ישארו ב"נעשה ונשמע", ברצונם הטהור לקבל את התורה בשמחה ומרצון טהור??

והתשובה שהתחדשה לי וכל כך התענגתי בשבת מתשובה זו, שזה היה עונג שבת מושלם עבורי, שבורא עולם בכוונה רצה שעם ישראל לא יהיו כתינוק שנולד בגרותם, כי אם כך הם יפסידו את החיבור והקרבה המשפחתית לאבות הקדושים – לאברהם יצחק ויעקב!! ולכן ברור שבורא עולם תכנן שגם יגידו "נעשה ונשמע" וגם יחזרו בהם וגם יתגיירו מתוך כפייה!!! הכל למען הקשר שלנו לאבות הקדושים!!!

ואכן למרות חזרתם בגלל הפחד בכל זאת עדיין נשאר להם הכתרים שקבלו על מה שאמרו "נעשה ונשמע" ורק כחטאו בעגל הורידו את הכתרים – כי למרות החזרה לא נמחק להם לגמרי מה שאמרו "נעשה ונשמע", מה שקיבלו גירות מרצון ובשמחה.

קבלת התורה - בסיני - ובימי יהושע – ובימי מרדכי ואסתר ע"פ הר"ק קרא (יהושע כד טו)

יהושע כתוב "ויכתוב יהושע את הדברים האלה בספר תורת אלוקים" וכתב רש"י: שרק אז כתב יהושע את 8 פסוקים האחרונים של בתורה, מ"וימת שם משה" עד סוף

כתוב בגמרא שבת פח' שעם ישראל קבלו את התורה באהבה, בשונה מקבלת התורה בהר סיני ששם קבלו תורה מתוך כפייה, שהקב"ה כפה עליהם הר כגיגית, והנה בסוף

וזהר לבנו – שבועות מתן תורה

יבחרו בתורה, ועם ישראל התנגד בתוקף וקיבלו עליהם שהם בוחרים בתורה ובקדוש ברוך הוא.

זה היה השלמת ספר התורה בשלימות מתוך התחדשות קבלת התורה באהבה, ולכן היה שווה ליהושע להמתין כמה שנים לסיום כתיבת ספר התורה, רק לפי זה צריך עיון מה התחדש בקבלת התורה מאהבה בימי אחשוורוש? הרי כבר קיבלו אותה באהבה בימי יהושע??

ונראה שבימי מרדכי ואסתר הם קיבלוה באהבה ומתוך שמחה, ואילו כאן אצל יהושע קיבלוה רק מתוך אהבה ורצון, אבל היה חסר את המתוך שמחה, ואינו דומה תורה מתוך שמחה לתורה בלי שמחה.

ללמדנו שאין דומה קבלת התורה מתוך אהבה, ולא דומה מתוך אהבה למתוך שמחה, כי קבלת התורה המשולש ביראה ואהבה ושמחה, החוט המשולש לא במהרה יינתק, ובקשר אמיץ זה נתחזק לעבוד את בורא עולם בהתחדשות כל שנה ושנה, ושמחה של קבלת התורה תאיר לנו בימים הקשים והעצובים כי אור התורה ושמחת התורה יאיר לנו את החשיכה, ובעזרת ה' נזכה לשמחה של תורה ומצווה כל חיינו ואמן.

**הכנה לחג השבועות

ואולי קודם הוזכר 30 יום של אייר קודם ל15 של השלמת ניסן מפסח, כי להיות קדושים ב15 יום של סוף ניסן קל יותר מ30 יום של אייר שגם הזמן ארוך יותר וגם זה רחוק כבר מקדושת פסח.

אומנם צריך לזכור שדווקא לאחר שביעי של פסח שאז היה גילוי שכינה מיוחד שראתה שפחה על הים מה שלא ראה יחזקאל בן הבוזי, אז בא עמלק בניסיונות קשים וחדשים לנסות והפיל את עם ישראל בטומאה נוראה.

ואין דבר זה סותר מה שכתבתי קודם, כי הקב"ה לא מביא לאדם ניסיון שלא יכול לעמוד בו, ודווקא בגלל שעם ישראל היו בעוצמה רוחנית עצומה שדבקה בהם לאחר ימי פסח ודווקא אז קל היה לעם ישראל להתמודד מול הניסיון של עמלק, כי עדיין טעם הטוב של קדושת פסח נותר בפיהם ובעצמותם.

ואילו למצודת דוד החשבון שונה, 15 כסף הכוונה 15 נביאים שהבטיחו את הגאולה שכל יהודי נכסף אליה, ושוב 15 איפה כי חומר זה 10 איפה ולתך זה 5 איפה, יחד שוב זה 15 וגם כאן הכוונה 15 נביאים שהתנבאו שגם בזמן הגלות הקב"ה יעזור לעם ישראל אבל העזרה של הקב"ה בזמן הגלות בדרגת שעורים שזה לא אוכל הכי טוב, דהיינו שירגישו גלות למרות עזרת ה'.

ושוב קשה קושייתו הנפלאה של תלמידי המצוין יהודה ברק על המצודת דוד, למה לא כתוב בנביא ישר 15 האיפה שעורים?? ויתכן לתרץ שבעצם לתך זה 15 סאה, והמשמעות היא שגם בגלות יש 2 דרגות יש כמות גדולה של סייעתא דשמיא שזה 15 איפה = 45 סאה, ויש 15 סאה שזה לתך המבטא כמות קטנה יחסית 15 לעומת 45, שזה מרמז להסתיר פנים עצום ונורא בגלות שבקושי ירגישו את השגחת ה' ועזרתו כמו ימי השואה המחרידה רח"ל.

וה' הטוב יעזור שנזכה לסייעתא דשמיא עצומה בכל מצב, ושנזכה לגאולה השלימה בקרוב ממש, ושנזכה לקבלת התורה מתוך אחדות ישראל אמיתית כאיש אחד בלב אחד.

ראויים ישראל למתן תורה – כך קילסו אפילו הגויים את עם ישראל

לגויים ישראל הביאו לי ספר יוחסין שלהם וכי אתם גם יכולים להביא ספרי יוחסין כמוהם?? שנאמר "הבו לה' משפחות עמים" הביאו לי ספרי יוחסין כשם שבני מביאים ככתוב "ויתילדו על משפחותם".

ולכך מיד אחרי שכתוב, אלה המצות אשר צוה ה' את משה אל בני ישראל בהר סיני, מיד אחר כך כתוב "וידבר

התורה, ונשאלת השאלה וכי למה יהושע כתבם ולא משה רבינו??

והתשובה היא כי משה לא יכול לכתוב על עצמו שהוא מת, ומצד שני יהושע התעכב שנים רבות מלכתוב אותם, למרות שבער לו לתרום חלקו בתורה, וגם היה עליו להזדרז ולהשלים את ספר התורה מיד עם פטירת משה, שלא יהיה ספר תורה חסר, בכל זאת יהושע המתין לסוף חייו, שרק אז השלים את ספר התורה.

והסיבה לכך, כי אז הוא גרם ופעל שעם ישראל יקבלו את התורה מתוך אהבה ורצון אמתי, כי לפני מותו הוא הציע להם שיעזבו את התורה ואת דרך ה', ורק הוא ומשפחתו

ללמדנו שאין דומה קבלת התורה מתוך אהבה, ולא דומה מתוך אהבה למתוך שמחה, כי קבלת התורה המשולש ביראה ואהבה ושמחה, החוט המשולש לא במהרה יינתק, ובקשר אמיץ זה נתחזק לעבוד את בורא עולם בהתחדשות כל שנה ושנה, ושמחה של קבלת התורה תאיר לנו בימים הקשים והעצובים כי אור התורה ושמחת התורה יאיר לנו את החשיכה, ובעזרת ה' נזכה לשמחה של תורה ומצווה כל חיינו ואמן.

בלומדי עם תלמידי המצוינים בתורת אמת ב"ב בנביא יהושע התחדש לנו חידוש נפלא על הפסוק: **וְאֶפְרָה לִי בְחֶמְשָׁה עָשָׂר כֶּסֶף וְחֹמֶר שְׁעָרִים**. (10 איפה – 30 סאה) **וְלֵתָךְ** (5 איפה – 15 סאה): פרק ג' ב'.

ולרש"י 15 כסף: הכוונה שה' קנה את עם ישראל ביציאת מצרים שהיה 15 בניסן, 45 שכך יוצא מנין לתך וחומר שביחד זה 45 סאה, כי לתך זה 15 וחומר זה 30 סאה, וזה מרמז על 45 יום עד א' סיוון, שאז הגיעו להר סיני, ורש"י מבאר עוד שלמרות אהבת ה' לנו והשקעתו בנו בכל לא ביקש מאתנו רק הקרבת העומר משעורים הזולים.

ובעצם רש"י מפרש כאן על קרבן העומר וגם על 45 יום מתוך ספירת העומר ובכל זאת אין כתוב כאן 49 יום שזה ספירת העומר השלימה אלא אך ורק יום באתם למדבר סיני שהיה בא' סיוון, כי עיקר מתן תורה היה בא' סיוון שרק שם הייתה אחדות ישראל מושלמת.

וכפי שכתבתי קודם על הפסוק "ביום הזה באו מדבר סיני – ויחן שם ישראל", שכתב רש"י שעם ישראל היו כאיש אחד בלב אחד דווקא ביום שהגיעו למדבר סיני, אבל בשאר מקומות ותחנות שעשו במדבר הייתה ביניהם מחלוקת (רש"י ממכילתא), ועל היום הזה שהוא ר"ח סיוון, דיבר הקב"ה עם משה בסנה, ואמר לו "תעבדון את האלוקים על ההר הזה" - בעל הטורים.

ותלמידי המצוין יהודה ברק ני"ו הקשה מדוע לא כתוב בנביא ביחד 45 סאה?? מדוע זה מורכב ממספר 30 ועוד 15?? וגם יש להוסיף ולהקשות לפי פירוש רש"י היה אמור להיכתב קודם ה15 – לתך, כי זה מספר הימים מפסח עד ר"ח אייר, ולאחר מכן לכתוב 30 – חומר, שזה 30 יום מר"ח אייר עד ר"ח סיוון, וכך היו המספרים נכתבים לפי סדרם, שניסן קודם לאייר??

וה' הטוב יעזור שנזכה לסייעתא דשמיא עצומה בכל מצב, ושנזכה לגאולה השלימה בקרוב ממש, ושנזכה לקבלת התורה מתוך אחדות ישראל אמיתית כאיש אחד בלב אחד.

ראויים ישראל למתן תורה – כך קילסו אפילו הגויים את עם ישראל

בעת לומדי "מנחת חינוך" עם החברותא היקר הרה"ג אלדד נתנזון שליט"א שלימוד זה נותן מתיקות התורה עצומה והיא הכנה נפלאה לשבת קודש מתוך עוצמת התורה שיש במנחת חינוך, הראוי לכל מבקש ה' לטעום טעם זה, הראוי הרב נתנזון מדרש אספה המובא בילקוט שמעוני במדבר רמז תרפד', שבשעה שקבלו ישראל את התורה נתקנאו הגויים בהם, וטענו מה ראו עם ישראל להתקרב יותר מן האומות? סתם ה' פיהם ואמר

וזהר לבנו – שבועות מתן תורה

זה גרם אפילו לגויים לשבח ולקלס את עם ישראל במעלתם העצומה והנפלאה זו, ואכן ראוי **ספירת מט' ימי העומר** שהם מבליטים את מעלת עם ישראל שלמרות שהיו **במט' שערי טומאה** בכל זאת **שמרו על קדושת המשפחה**, ושמרו בדבקות על יחוסן הקדוש, ולכן אפילו הגויים הבינו שמגיע לעם ישראל את ההתעלות לומר נעשה ונשמע ולוותר על הרגילים ורצונם האישית ולהתמסר לבורא יתברך ולנצח להתעלות ב 49 ימי הספירה להוסיף קדושה ואחדות ישראל ולהגיע בשמחה למתן תורה אמן ואמן.

זה מתרץ קושיית בני היקר **יאיר אברהם** נ"ו, שאיך יתכן שהיהודים שבטבעם חשדנים ומתווכחים, בכל זאת כולם אמרו נעשה ונשמע בלי לבדוק קודם לעומק?!

ייתכן שזה היה טענת הגויים איך זכו ישראל להתעלות מטבעם ולקבל בתמימות **"נעשה ונשמע"** בלי לחקור מה כתוב בה, ועל זה ענה ה' שמגיע ליהודים **שברגע האמת יקבלו את התורה בהכנעה ובשמחה בלי חקירות ודרישות** בזכות טהרת המשפחה המתבטאת בספרי היוחסין וכאמור.

איך ולמי הציעו באומות העולם לקבל את התורה

אבל מוסיף הגאון שמשם רבינו כשטען למלאכים בציווי ה' שהתורה שייכת לעם ישראל ולא למלאכים, היה זה שאלם משה אותם מה כתוב בתורה והוכיח להם שמה שכתוב זה בדיוק מה שמתאים לעם ישראל כי הם ילחמו על יצרם ויקיימו את המצוות, כי זה בדיוק מטרם בעולם,

ובעצם כל טענת משה שהגדר של התורה הוא "נעשה ונשמע", כי מהות עם ישראל הוא להיות עבדי ה' ולקיים את כל ציוויי ה' בכדי לתקן עצמם ולהילחם ביצרם בין קל בין קשה.

וכיוצא עם ישראל לדעתו הגדולה של רבם משה בלי שיגלה להם זאת, ולכן הם זכו וקיבלו את הכתרים של נעשה ונשמע, אבל כשחטאו זכה משה בכל הכתרים כי המקור לנעשה ונשמע לקוח ממשם רבינו, וכוח זה גנוז אצל רבותינו להשפיע לתלמידים אש קודש של נעשה ונשמע, ולכן חובה עלינו להידבק ברבותינו ולהיות אסקופה נדרסת לרגלם תמיד.

נעשה ונשמע – מול כפה עליהם הר כגיגית

בלג' בעומר אש בערה בי כי כמו כלל עם ישראל, כי אצל כל יהודי ויהודי בוערת אש קודש בזכות רשב"י, ובשנת תש"פ בעת מגיפת הקרונה שהגבילה מרוב רובו של עמך בית ישראל לעלות למירון לקברו של רשב"י, זכיתי לחדש חידוש עצום, בעת הריקוד בליל לג' בעומר, והחידוש התמשך ונכתב בלילה וביום.

זכיתי שעיקר החידוש נקרא על ציון רשב"י הקדוש בליל לג' בעומר, בחדרו הריק של הציון לצערם ויגונם העצום של עם ישראל, על ידי ידידי הצדיק הקצין הבכיר ר' חנן סיבוני שליט"א שמתוקף תפקידו הצליח להיכנס לבדו לקודש פנימה ולמד חידוש זה בציונו הקדוש של רשב"י, וכולי דמעות של שמחה על שזיכני ה' לכך, ועל שלחותו של ידיד נפשי היקר מאדם רבי חנן סיבוני שה' ישלם שכרו משלם בזה ובבא.

נתעלתה במתן תורה, ובדבוק שכינה ונראית חיבתה לכל ועודנה בגלותה.

וממשך רש"י "תחת התפוח" זכור כי בתחתית הר סיני העשוי על ראשי כמין תפוח שם עוררתיך, והוא לשון חבת אשת נעורים המעוררת את דודה בלילות בתנומות עלי משכב מחבקתו ומנשקתו. שמה חבלתך - הרי אמרנו שהקב"ה קראה אמו שם נהיתה לך לאם. חבלתך - לשון חבלי יולדה, חבלתך באו לך חבלים ממך.

וכאן טמון הסוד הגדול עכשיו התגלה לי ואני כותב זאת בדמעות התרגשות, כי הנה לכאורה קשה מאוד שהרי בגמרא בשבת פח' על הפסוק "ויתיצבו בתחתית ההר", א"ר

ה' במדבר סיני שאו את ראש כל עדת בני ישראל", שלא זכו ליטול את התורה אלא בשביל היוחסין שלהן, "גן נעול אחותי כלה וגו' אחת היא יונתי תמתי", שמעו האומות אף הן התחילו מקלסין להן "ראוה בנות ויאשרוה" וגו'.

והקשה הרב נתנזון שליט"א וכי לא מספיק לסתום פי הגויים המקטרגים על נתינת התורה לעם ישראל בטענה הפשוטה ביותר שה' לפני שנתן את התורה לעם ישראל חיזר על כל הגוים והציע להם את התורה וכל הגוים שאלו מה כתוב בה ולא הסכימו לוותר על מנהגם והרגילם ולכן דחו את קבלת התורה, לעומת זאת היהודים אמרו "נעשה ונשמע", וממילא מה טענת הגויים נגד נתינת התורה לעם ישראל, הרי הם עצמם דחו אותה כשהציעו להם אותה???

ונראה שאכן חוצפה היא מהגויים לטעון נגד קבלת התורה ליהודים, אך בכל זאת ה' נתן להם לב להתלונן טענה לא צודקת וגם התייחס לטענתם זו, בכדי לשבח את עם ישראל בעוד מעלה יפה ובלוטת מול כל הגויים שהיהודים מיוחסים הם בכתבי יוחסין כי הם קדושים וטהורים דורי דורות, שאפי' משך 210 שנים שהיו בטומאת מצרים במט' שערי טומאה לא נטמאו בעריות.

לעם ישראל כתוב שמשם הציע להם ועם ישראל ענו יחדיו כל אשר ציווה ה' נעשה ונשמע. אומנם אצל הגויים איך זה התבצע?? ואולי הנביאים שהתנבאו לאומות העולם הם הציעו זאת לגויים, ועיין בסוף פרק ראשון בב"ב רשימת הנביאים שהתנבאו לאומות העולם.

אומנם זה עדיין חוסר שוויון שהרי משה עשה בשליחות הקב"ה הרבה ניסים לעם ישראל ולכן מובן שהיהודים יגידו למשה שסומכים עליו בעיניים עצומות, אבל למה שהגויים יסמכו על נביא שיתן להם תורה שמתאימה להם??

ולכן לכאורה מוכרחים דברי התורה חיים תחילת ע"ז על פי הזהר שהקב"ה הציע לשרי מעלה שהם מלאכי האומות שיקבלו את התורה אבל הם סירבו בטענה שלעם שלהם לא מתאים לוותר על תאוותם, והמלאכים מכירים את כוח ה' וגבורתו ובכל זאת סירבו.

פר' יוחאי ולשדה תפוחים, עלית ללקט בו מִקְרָחִים, סוד תורה קציצים ופִּרְחִים, נִעְשָׂה אֶדָם נֶאֱמַר בְּעִבְרִית, וחשקה נפשי להבין מהו השדה תפוחים???

וזכרתי שבשיר השירים כתוב את המילה "תפוח" והתעוררתי שאולי יש קשר ביניהם, והנה הפסוק, בפרק ח' ה' "מי זאת עלה מן המדבר מתרפֶּקֶת על דֹּדָה תחת התפוח עורֶתֶיךָ שָׁמָּה חֲבֵלֶתְךָ אִמְּךָ שָׁמָּה חֲבֵלָה יִלְדֶתְךָ".

ואכן בס"ד מצאתי קשר!! כי הנה רש"י מפרש, "מי זאת" – ה' ובית דינו אומרים על כנסת ישראל, מי זאת כמה היא חשובה זאת שנתעלתה מן המדבר בכל מתנות טובות, שם

וזהר לבנו – שבועות

שכופים אותו דווקא עלול בטבעו לגלות מרדנות יותר משאר האומות.

ובכל זאת עם ישראל קיבל באהבה את הכפיה, והמתיקו כצל של תפוח, שכל הכפיה מתוקה היא לעם ישראל שכך הם קשורים להקב"ה על דרך החיובית והשלילית, בבחינת אהבה ויראה, וכפי שמרמז בפסוק ה', וגם שמחו שכך נסתמו טענות כל הגויים שנמשלו לעצי היער, שהם קבלו סוג של כפיה ומיד ברחו וסרבו לקבל עליהם את התורה.

זכמו כן עם ישראל משבח את הקב"ה **בשיר השירים פרק ב' פסוק ה'** "סמכוני באשיות רפדוני בתפוחים כי חולת אהבה אני", שמצד אחד הייתה קבלת התורה מהאהבה "נעשה ונשמע" וזה מתואר בפסוק הקודם "ודגלו עלי אהבה", ואכן מצאתי בגאון שם שמבאר שמה שכתוב בתחילת הפסוק "הביאני אל בית היין" הכוונה למתן תורה ש"יין" זה גימטריה ע' כנגד ע' פנים לתורה.

כי עם ישראל מתוך אהבתם העזה לבורא יתברך ולתורתו, רצו חיבור הכי חזק והכי מושלם להקב"ה לכן הם שמחו בכפיה של הר כגיגית, שזה הגן והפחיד את עם ישראל שלא יכשלו בחטאים, כי עם ישראל חולה אהבה על הקב"ה ורוצה פחד שלא יפרד לעולם חלילה מאהבת ה' גם בעת התקררות האהבה, והפחד זה חלק מרצון ואהבת עם ישראל לה', כי הם בערו באהבת הבורא.

וכך יצא התוצאה ש"שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני", שיש כאן בחינת שמאל שזה ה"כפה עליהם הר כגיגית", ויש "ימינו תחבקני" שזה ה"נעשה ונשמע", או שעם ישראל התחבר יותר להקב"ה כשהצטרף גם הכפיה אימת העונש.

ורעיון זה מובן על פי מה שכתבתי בפרשת יתרו, שנשאלתי בצעירותי, שאם מטרת בורא עולם היא להטיב לבריות למה יש גיהנום לעוברי עבירות ולאנשים שלא מקיימים מצוות?? בפרט שרוב בני אדם נכשלים בעבירות רח"ל!!

והתשובה על כך פשוטה היא, שאם יש תחרות לרוץ 20 קילומטרים רצוף בלי הפסקה ובמהירות מקסימלית לכל אדם לפי היכולת הרפואית שלו שנקבעה על ידי רופא, ומובטח למצליחים פרס של מיליון דולר, וכמובן כל השומעים התלהבו והתחילו לרוץ כי הפרס קסם לכולם, אבל במשך המרוץ רבים נחלשו וטענו שהם כבר ממש לא מסוגלים, ואין מה לעשות הם לצערם הפסידו את הפרס הגדול, ורק 10 אחוז הצליחו להתגבר על הקשיים ועל החולשה ואכן זכו בפרס המיוחל.

אבל אם יעשו מירוץ שמלבד הפרס הגדול, אי אפשר להתייחס כי כלבים גדולים עזי נפש קורעים לגזרים את כל הנכשלים, במקרה כזה הרוב המוחץ אכן יגלה כוחות עילאיים ויצליח לסיים את המטרה עד תומה, כי פשוט אי אפשר לסגת ואי אפשר להתייאש!! כי הפחד דוחף אותו שאין דרך להתייאש!!

וכך ברא עולם את עולמו שיהיה פחד מהעונש על אי קיום המצוות כך אכן יהיו הרבה יותר יהודים שיצליחו להגיע למילוי תפקידם בעולם הזה, ויזכו לטוב נצחי אין סופי אמן ואמן.

ואולי גם במשלי בפרק כה' שכתב בו "תפוחי זהב במשכיות כסף דבר דבר על אפניו" אפשר לפרש שתפוחי זהב במשכיות כסף, הכוונה שמכוח מתן תורה בכפיה מלבד הנתינה מתוך הנעשה ונשמע, זכו ישראל לקבל תורה שבכתב ותורה שבעל פה, שזה המשל זהב במשכיות כסף.

ודומה למה שכתב שם הגאון, המשיל דרך "הפשט" בלימוד התורה לכסף, "ודרך הסוד" לזהב, כי הכסף נצרך לכל להוצאה, אבל הזהב אינו נצרך רק לדבר יקר והיינו לעשירים, כן הפשוט הוא נצרך לכל אבל הסוד אינו רק לגדולים, והביא עוד הסבר, שלשון "תפוחי" מורה, שבתפוח יש 3 גוונים, כך יש בתורה, בתורה שבכתב יש 3 דהיינו תנ"ך = תורה נביאים וכתובים, ובין בתורה שבע"פ, שזה מדרשות וברייתות ומשנה, ואילו הגמרא הוא כולל הכל, והיא השביעית והרביעית לכן אמר "תפוחי".

ומכל מקום, עם ישראל שוב קיבלו עליהם את התורה מאהבה בסוף חיי יהושע ובאהבה ושמחה בימי מרדכי ע"פ הגמרא שבת

אבדימי בר חמא בר חסא: מלמד שכפה עליהם הר כגיגית ואמר להם: אם אתם מקבלים התורה - מוטב, ואם לאו - שם תהא קבורתכם, ואחרי זה קבלו שוב באהבה בימי יהושע ובימי מרדכי ואסתר.

ואם כן תמוה איך רש"י מפרש שהר סיני שהיה על ראשי בני ישראל היה כתפוח מתוק ומלא אהבה עזה בין הקב"ה לעם ישראל? כמו חיבוק ונישוק??? הרי כפיה הייתה שם!!!

אלא התשובה היא, שעם ישראל הוכיחו שהכפיה של הקב"ה שכפה עליהם הר כגיגית ואיים עליהם שפה תהיה קבורתכם, לא החליש אותם מאהבתם העזה שאמרו קודם "נעשה ונשמע", אלא התלהבו בהתלהבות עזה להתחבר עוד יותר להקב"ה בעבותות וחבלים עזים של אהבה, מתוך אהבה ומתוך יראת העונש, העיקר להתחבר תמיד בעוז ובעוצמה להקב"ה.

ומי הוכיח שדווקא הכפיה והלחץ וכביכול המחשת הקבורה זה הגביר את האהבה העזה והגדיל את עוצמת מתן תורה לטובה ולא לרעה, הגביר את אש האהבה ולא קיררה חלילה, זה היה רשבי" הקדוש ובנו רבי אלעזר!!!

שרשב"י הקדוש ובנו רבי אלעזר מתוך שהיו קבורים במערה בעמידה "במערות צורים שעמדת" בלי לזוז במשך רוב שעות היום כשלמדו תורה, ככה במשך 13 שנה עד שגופם היה מלא יבלות ופצעים - וכל אכילתם היה רק חרובים כל יום משך 13 שנה בלי לגוון, למרות שזה מאכל בהמות, בכל זה דווקא מתוך לחץ ופחד מוות מהרומאים שחיפשו להורגו, ומתוך כקבורה שכזו, הפכו רשבי" ובנו מצב זה כמקפצה הכי גדולה להגיע להישגים שאף אחד לא השיג, "סוד תורה כציצים ופרחים".

כי דווקא שם מתוך התמדתם בתורה במסירות נפש עצומה כביכול מתוך כפיה עצומה ונוראה, התגלה להם סודות התורה, כי דווקא מתוך כפיה זו זכו ונדבקו להקב"ה באהבה עזה אין סופית, כי כך הם מחקו את הגשמיות עד לשימוש מינימום שבמינימום של גשמיות, ונהיו כמעט כל מהותם רק רוחניות, והיות והיו במערה 13 שנה לכן זה נחשב "שדה תפוחים", ואילו במתן תורה היה זמן קצר, לכן שם זה "תחת התפוח", לשון יחיד.

ואולי זה גם הכוונה לכתוב בשיר השירים פרק ב' פסוק ג': "כתפוח בעצי היער כן דודי", שעם ישראל משתבח בהקב"ה שכפה עליהם הר כגיגית, כי הכפיה הזאת מתוקה לעם ישראל, כמו התפוח המתוק שגם הוא נותן צל כי הוא חלק מעצי היער, אבל זה צל עם ריח מתוק "ור"ח אפך כתפוחים", כך גם יש הרבה כפיות בעולם, אבל הכפה עליהם הר כגיגית מתוך הוא כתפוח לעם ישראל.

ואכן ראיתי בגאון שגם מתייחס לצל של עץ תפוחים לעומת צל של עצים אחרים אבל בדרך שונה, ומ"מ גם הגאון מקשר זאת למתן תורה בדרכו, (כמו כן הגאון מבאר "ריח אפך כתפוחים" שאפך זה לשון תוקף - תוקף הדינים, וא"כ כדרכנו שהכפה עליהם הר כגיגית זה היה כביכול החרון אף, אבל לדברי הגאון כתפוחים הכוונה שזה השפיע עמקות והבנה מושלמת בתורה עיי"ש).

ויתכן עוד, שעניין ה"כפה עליהם הר כגיגית", והוא ע"פ הגמ' בע"ז ב' שהקב"ה פנה לכל הגויים ושאל אותם מי רוצה לקבל את התורה, וכשהגויים ענו לה' בשאלה מה כתוב בה, הקב"ה הביא להם דווקא את המצווה הכי קשה לאותו עם, לאדום - לא תרצח, לישמעאל - לא תגנוב, לעמון ומואב - לא תנאף, א"כ יכולים האומות לטעון שהקב"ה לא הרתיע והפחיד את עם ישראל מקבלת התורה ולכן עם ישראל הסכים לקבלה??

אבל ברגע שהקב"ה כפה על עם ישראל הר כגיגית ואיים עליהם שאם לא יקבלו את התורה פה תהיה קבורתכם, בזה נסתמו טענות הגויים, כי זה פוגע עד עומק הנשמה, שהיהודים באו מתוך רצון טוב בשמחה ובהתלהבות עצומה בהתמסרות מושלמת להקב"ה ואמרו נעשה ונשמע, והקב"ה בא וכופה עליהם הר כגיגית ומאיים עליהם במיתה, וזה עלול היה לקרר את כל הקבלה, עד כדי כך שכתוב שהר קבלו עליהם באהבה בימי מרדכי, כי נשאר טעם כפיה בתן תורה, ובכלל יהודי

וזהר לבנו – שבועות מתן תורה

בכל זאת עם ישראל כשסר מר המוות עשו "ונהפוך הוא" שהפכו את ההתחזקות מתוך אימה, לחלק בלתי נפרד לקבלה בהתחדשות של התורה מתוך אהבה ודבקות בה', ומתוך שמחה שה' אוהב את ישראל ושומר עליהם בכל דרך גם דרך המן, שלא יתנתקו מאהבת ה' ומעבודתו, ובכך הפכו את האימה מהמן ומיראת העונש, לקבלה מתוך אהבה ומתוך שמחה עצומה.

פח', כי במרוצת הדורות אכן האהבה התקררה ונשאר יותר אימת העונש, ולכן היו צריכים לחזק מחדש את קבלת התורה מאהבה, ובעצם גם בימי אחשוורוש היה אימה עצומה כי המן ביקש להשמיד את כל עם ישראל, ומתוך פחד זה הם התחזקו וחזרו בתשובה בבחינת "ופרעה הקריב" שמתוך הפחד עם ישראל חזרו והתקרבו להקב"ה ע"פ מדרש שמות רבה כא'.

ריח גן עדן כריח שדה תפוחים – המשך

שיהיה זה לעילוי נשמת אבי הרב נתנזון: אוריאל בן אברהם מרדכי חיים, שנפטר בכז' אייר תש"פ

ואכן גם יעקב עבר בחייו סוגים של כפה עליהם הר כגיגית, כשנטמן מפחד עשו 14 שנה ושקד בתלמודו בשיבת שם ועבר, וגם כשקיים תרי"ג מצוות אצל לבן הרשע, שבזה יעקב הצביע לעשו על זכותו הגדולה, שנשאר צדיק אצל לבן, והקושי הגדול שיעקב חשב שיוסף בנו מת והוא ילך לגיהנום כי כך קיבל מרביתו שאם מת אחד מבניו בחייו זה מלמד שהוא ירד לגיהנום, ולמרות שיעקב חשב שהוא יורד לגיהנום למרות כל המסירות נפש שלו לקיים תרי"ג מצוות בכל מצב אפילו אצל לבן, בכל זאת יעקב אבינו המשיך בעבודת ה', בדיוק כפי שנהג כאשר חשב שהוא לא ינחל גיהנום אלא גן עדן, ואין לך יותר כפיית הר כגיגית מקיום המצוות במצב שכזה.

אומנם בעת שהריח יצחק את ריח גן עדן בכניסת יעקב לקבל את הברכות זה היה עוד קודם הקיים של יעקב, בכל זאת בגלל העתיד שבעתיד יעקב ועם ישראל יקיימו את התורה בכל מצב גם במצב של כפה עליהם הר כגיגית, לכן כתוב "וירח" כי זה עתיד, וכך גם הוגדר מהות גן עדן, וכפי שכתבו הן התרגומים יונתן והן התרגומים ירושלמי שביארו שהריח הוא על שם העתיד, (אלא שלדעתם הריח את ריח הקטורת העתידה להקטר על גבי המזבח).

אבל עשו הרשע בגיל 13 כבר חטא ובגיל 15 עבר על ג' עבירות חמורות, א"כ כבר בזמן הברכות עשו היה רשע ונוחל גיהנום ולכן "ראה" יצחק תהום של גיהנום מתחת לעשו, ולא רק ריח גיהנום.

ולכן הוגדר "ריח גן עדן" כריח שדה תפוחים, וכפי האמור קודם, שעם ישראל לקחו את ה"כפה עליהם הר כגיגית" ואמרו מתוך זה לנו כשדה תפוחים ולא ריח קבורה באדמה אנחנו מריחים כשאנו תחת ההר שנעקר ממקומו, כי יראת העונש וכן כל סוגי הקשיים מתוקים הם לנו ומחברים אותנו חזק יותר לבורא יתברך.

יהי רצון שתורתו תהיה מגן לנו ותאיר עינינו תמיד, ונזכה לאהבת ה' תמיד בכל מצב ובכל זמן נתמיד באהבת ה' ובלמוד תורתו הקדושה, ושנזכה גם אנו הקטנים והשפלים ללקוט בו מרחקים ולעשות ציצים ופרחים לתורה הקדושה, כי זה מתנת הבורא לנו באהבתו העצומה לנו, וברצונו לשמחנו בלימוד תורתו הקדושה, ועל ידי שמחת החידושים הקב"ה יעזורני להתקדש ולבטל ממני הנאות גשמיות מיותרות וכל שכן הנאות אסורות, ולהתקדש ברוחניות בצמיאון ובתשוקה עצומה, וכך אזכה להידבק בהקב"ה בחבלי אהבה עזים ומתוקים אמן ואמן.

האם בתחתית הר סיני היה טמון סודות התורה – בדרך אפשר ודרש

אבל רשב"י ובנו כשהיו בעולם נסתר במערה, שם זכו לגלות את שדה התפוחים העולם הנסתר של תורת הנסתר שהיה בתחתית ההר טמון ונסתר, ובמקום כפיה ואונס, התעלה רשב"י ובנו להתעלות ממקום זה באופן נפלא ביותר לראות בו שדה תפוחים, שבו הוא ובנו לקטו בו מרחקים סוד תורה כציצים ופרחים, סתרי התורה. וכפי שאומרים הוֹחֵץ בְּתוֹךְ מַעְרָה, מִפְּנֵי הַגְּזֵרָה, שֶׁם לְמַד סִתְרֵי תוֹרָה.

ועל סתרי תורה שכל עם ישראל קשורים בו כשהיו תחת ההר, יתכן שעל זה אמר רשב"י שהוא ובנו יכולים לפטור את כל העולם מתחילתו ועד סופו, כי רשב"י ובנו לקטו את כל תורת הנסתר שהיה תחת ההר, וזיכו לכל עם ישראל את כל הצריך להילקט בשדה התפוחים כביכול, ולכן נאמר על רשב"י נעשה אדם נאמר בעבורך, שבעבודת יחיד שלו ושל בנו זיכה לכל עם ישראל מתחילת קיום העולם ועד

קודם הבאתי את הגמרא בשבת פח' על הפסוק "ויתיצבו בתחתית ההר", א"ר אבדימי בר חמא בר חסא: מלמד שכפה עליהם הר כגיגית ואמר להם: אם אתם מקבלים התורה - מוטב, ואם לאו - שם תהא קבורתכם, וכי מתיקות ואהבה כאן או כפיה? ותיצתי ע"ז באופן נפלא בס"ד.

והשנה תשפ"ד התחדש נפלא ב"ה, שהרי מתחת הר סיני זה בעצם מקום נסתר, כי ההר שנאסר להם לעלות ולגעת בקצהו היה מקום נגלה, אבל תחתית ההר שנכפה עליהם זה היה מקום נסתר שבזה לא נאסר עליהם להיות כי מקום נסתר הוא בהר.

ובהר סיני ניתן תורה, ותורה שבגלוי ניתן בהר סיני במקום הגלוי, אבל את תורת הנסתר קיבלו בתחתית ההר כשכפה ה' עליהם הר כגיגית, ואכן כל נשמות ישראל מקושרים לתורת הנסתר, רק עם ישראל לקחו כביכול את הכפיה שחייבים לקבל את התורה שאם לא פה יהיה קבורתכם.

וטהר לבנו – שבועות

כעין סדין רחב ודק וכך היה מעל כל עם ישראל שהיו סביב ההר, אבל רשב"י ובנו עלו כביכול להר שמעליהם ללקוט בו מרקחים סודות התורה כביכול עלו מתחתית ההר אל פסגת ההר מבפנים כביכול ויל"ע.

ומכוח רשב"י ובנו שליקט יחד את כל תורת הנסתר, נזכה כולנו לעלות בהר כשנתחבר לתורת הנסתר בתורת רשב"י זכותו יגן עלינו, כי רשב"י יכול לפטור את כל העולם, אבל עלינו להתאמץ בעצמנו והדברים פשוטים גם על פי הפשט שרשב"י יכול לפטור את כל העולם מהדין בוודאי עלינו החובה להתאמץ לא להיות חייבים חלילה בדין.

ובנוע שרשב"י ובנו לקטו כל תורת הנסתר, קל יותר לנו לנסות להתחבר לתורתו בזכות הדרך שכבר הנחיל לעם ישראל זכותו יגן עלינו אמן.

כל שאור לא תקריבו ממנו מנחה לה' – מול 2 הלחם בשבועות

והתשובה ששבועות מבטא שלימות, ושער החמישים, שער הגאולה כפי שכתבתי מספר פעמים, וממילא בזמן שלימות הגאולה לא יהיה בעיה בחימוץ כי אין יצר הרע שמחמיץ לנו את המצוות.

ע' פנים לתורה או במט' פנים התורה נדרשת

וקדושה ושלימות רוחנית, ובפשטות הוא השלמת המט' שהזכיר המדרש, ואם כן קשה שמשמע במדרש כביכול שבמרתף היין יש רק מט' שערים ואיך יתכן שבמרתף היין כביכול חסר את שער הנון?!

ואולי בעולם הזה יש רק 49, משא"כ בעולם הבא יש 50 שערי בינה ושלימות, או יתכן שאכן מרתף היין כביכול אין בו הבדל בין העולם הזה לעולם הבא, שהרי משה עלה למרום לקבל את התורה ושם כביכול היה מרתף היין, אלא יתכן שהכוונה של שער הנון זה כמו חוכמה או שלימות שכוללת את כל המט'.

והחוכמה לכלול את כל המט' יחד זה שלימות שתתקיים רק בעולם הבא, וזה גם נ' שערי קדושה שרק בעולם השלם אפשר לחבר ולכלול בקדושה אחת את כל הקדושות יחד.

אבל טעימה משלימות הנון נתן לנו הקב"ה במתן תורה, שבמשך 49 יום ספרנו ספירת העומר, ובכל יום יש בו דרגה של ספירה רוחנית מיוחדת לאותו היום, וחג השבועות יום 50 מכליל את כל ה49 דרגות ההתעלות לא'.

רעיון שער הנון – בספירת העומר ויום 50 חג השבועות

התשובה היא, שאכן השאיפה הגדולה של העבד זה השחרור מעבדות, אבל עוד קודם השחרור יש לעבד המתנה למצבים בו יכול הוא ברוגע לחשוב ולהתרגש בדמיון על יום השחרור, ועל חיי החופש.

והרגעים המתוקים הללו של דמיון החופש אינם באמצע סבל העבודה הקשה, אלא בעת הרפיה מקושי העבודה, כמו זמן מנוחת העבד בצל, שאז הוא נהנה ומתוק לו המחשבות על החופש.

ואז העבד מחשב בהשתוקקות את הימים שנותרו לו לחלוט הגדול שכבר יתקיים, וגם באתנתחא מעמלו הקשה, הוא מדמין ככה בלי קושי אחיה בקרוב כשאהיה משוחרר מעבדות.

סופו כל חובת סתרי התורה, ויקל לנו ללמוד תורת הסוד לאחר שרשב"י ובנו לקטוהו כביכול.

ואולי לכן הקב"ה אמר למשה רבינו פעמים הזהרה שעם ישראל לא יעזו לעלות ולגעת אפילו בקצה ההר, ומשה רבינו תמה כביכול שבוודאי אף אחד לא יעלה כי ה' הזהיר לא לעלות, ובכל זאת ה' דורש ממנו להזהיר שוב.

אלא יתכן שגם כאן יש את הכלל אין ריבוי אחר ריבוי אלא למעט, שכביכול שייך כן לעלות, ואכן מתחת ההר כשכפה עליהם הר כגיגית שייך לעלות כביכול כי היו כביכול בשטח ההר הנסתר, וכביכול עברו את קצהו, ובפרט שהיו גדרות סביב ההר ואם ההר נתלש כביכול ממקומו עדיין עם ישראל לא היו תחת ההר, אלא יתכן שכביכול ההר נשתטח

יש לעיין מה שונה מנחת שבועות שמקריבים 2 לחם חמץ? ולמרות שאינו נקטר ע"ג המזבח בכל זאת בגללו מקריבים קורבנות ולפחות 2 כבשים שלמים באים אך ורק בגללם, כפי שמוכח **במנחת חינוך מצווה שז'.**

במדרש רבה במדבר ב' ג' מובא: רבי יהודה אומר "הביאני אל בית היין" למרתף הגדול של יין, זה סיני ולימדני משה תורה שהיא נדרשת במ"ט פנים, ולכאורה מדוע כתוב שהתורה נדרשת במט' פנים הרי ע' פנים לתורה – ע"פ רמב"ן בראשית ח' ד' (זוהר ח"א מ"ז ע"ב)? מה עם שער הנון?!

ויתכן, שע' פנים לתורה זה כנגד 70 לשון, וכפי שכתבתי בפרשת דברים על הפסוק "הואיל משה באר את התורה הזאת לאמרי", באר את התורה - בשבעים לשון פירשה להם - רש"י, ומתוך קושיות שהקשנו שם כתבתי שיתכן, שה 70 לשון מקביל למושג 70 פנים לתורה, והכוונה שעל כל לשון של כל מדינה יש כיוון חשיבה שונה בתורה, כפי שראינו צורת לימוד של חכמי פולין – הפלפול מול צורת העיון של חכמי ליטא וכדו', ולכן כשנצטוו לעזוב את הר סיני ולעבור לארצות אחרות ממילא עליהם לקבל עוד צורות ופנים של לימוד תורה.

אבל במט' פנים התורה נדרשת, אולי הכוונה בשערי חוכמה ודרגות של עולם רוחני ושערי קדושה עליונה, ואם זה הכוונה א"כ שוב קשה שהרי יש נ' שערים של בינה

הארה קטנה, במשלו של החינוך על מצוות ספירת העומר, שהספירה מראה את ההשתוקקות שיש לנו להגיע ליעד הנכסף – מתן תורה כמו עבד ישאף צל, שסופר מתי יגיע יום שחרורו מהעבדות.

ולכאורה צריך קצת הבנה, כי מה הכוונה עבד ישאף צל?! ובפשטות הכוונה שעובד קשה בחום ובלהט השמש שקופחת על ראשו מצפה הוא להגיע לצל שיקל עליו מהשמש ששורפת את כולו, ואם אכן זאת הכוונה, מה קשר ההמשך שהעבד סופר מתי יצא לחירות?!

והרי אם יש לעבד תאריך יעד לשחרורו, הרי השאיפה לצל מתגמדת לעומת השאיפה והצפיה לדבר הגדול בחייו, שהוא יום שחרורו מהעבדות, ולמה הוזכר עבד ישאף צל, שזה כאבק מול השאיפה הגדולה באמת?

וטהר לבנו – שבועות מתן תורה

ואכן עוד לפני מתן תורה כל יום בספירת העומר בו התעלנו במצוות הספירה, אנו מרגישים מתיקות על ההתעלות היומית, וזה גם נותן בנו התרגשות על ההתעלות הגדולה והעצומה המצפה לנו כשנגיע למתן תורה בסיום כל 49 הספירות העליונות, בהתעלות הכוללת בקרבה את כל שערי קדושה.

והנמשל הוא, שמלבד הצפייה שלנו ליום הגדול, יום מתן תורה, הקב"ה ברחמיו קבע שכל יום של ספירת העומר אנו מקיימים מצווה מתמשכת של ספירת העומר, או לדעות ראשונים כל יום מצווה מחודשת של ספירה שזה רגע מתוק כמו צל לעבד, שבו אנו מתבוננים על ספירת היום ומשמעותה בספירות העליונות כפי שמופיע בסידורים.

תורת ה' תמימה משיבת נפש

המפורסמים, ובס"ד חידוש זה התחדש לי ביום ההילולא של המהר"ם שיק זכותו יגן עלינו אמן!! ויהי לנס!!!

אבל עוד יותר הופתעתי, שתלמידי לשעבר שהיה **צבי הרוש** היה חלש מאוד למרות התמדתו העצומה ותפילותיו כל יום משך שנים בכל זאת, הפתיע אותי וסיפר לי שהיות והתעקש להצליח ולמד והתפלל כל יום במסירות נפש עם המון עוגמת נפש, פתאום בגיל 18 בישיבה גדולה לפני שהוחלט לזרקו כשהעמידו אותו במבחן מכריע פתאום נפתחו בו מעיינות החוכמה.

ומאז הוא עולה במעלות התורה, וכיום הוא **הרב צבי הרוש שליט"א** רב בית כנסת ברמלה, ולומד ונבחן בהצלחה גדולה על חלקים גדולים בשו"ע, ונדהמתי א. שגם היום יש ניסים גלויים כאלו, ב. נדהמתי מצדקותו של תלמידי שלא נכנע ולא נשבר במשך שנים רבות, אי אפשר לקלוט את גדלותו, זכותו רבה מאוד, ורב צבי מחייב את כולנו, כי הוא לא מאפס אלא ממנוס עלה והצליח!!!

בס"ד הקב"ה ברחמיו כביכול נתן בפי תוך כדי שיעור בריתחא דאורייתא בתלמוד תורה **"תורת אמת"** בני ברק בכיתות ז' ח', שכתוב **"תורת ה' תמימה משיבת נפש"**, שרמוז בזה שאם אדם ילמד תורה באופן תמים ומושלם בלי היסח הדעת וכו' אלא בשלימות, אזי **"משיבת נפש"** דהיינו שהוא יצא שמח מלא בסיפוק ובהתעלות רוחנית מהשיעור או מהלימוד תורה שלמד, וכן הדין בתפילה ובקיום המצוות בשלימות.

כמו כן, **"עדות ה' נאמנה מחכימת פתי"**, שאם אדם יתמיד בתורה בנאמנות ובשלמות, יזכה למחכימת פתי - שאפילו אם הוא טיפש ובלי שכל יזכה להחכים יותר מחבריו המוכשרים מילדותם שהצליחו מיד לקבל 100 בכל מבחן בלי מאמץ כמעט,

וכבר ידוע סיפור של **"המהר"ם שיק זצ"ל"** שהתמיד למרות שהיה ראשו אטום מלהבין דברי תורה, אבל בכוח שהתמיד מאוד לכן זכה להיות מגדולי התורה

לכן בחור יקר, גם אם אכן ובאמת חלש אתה מאוד בכישרונות, בכל זאת אל תתיאש אלא למד בשלימות תקיים מצוות בנאמנות והרבה בתפילה ובתחנונים לבורא החונן לאדם דעת, ותזכה להבטחה שתחכים אפילו אם היית בדרגת פתי, מובטח שתחכים האמן והתמד ועלה והצלח אמן.

מסורת התורה – מה שראינו אצל אבותינו זה מיסודות התורה – תורת אמן

אומרים **"שמע בני מוסר אביך ואל תיטוש תורת אימך"**, הרי האבא מלמד את בנו תורה ולא האמא?

ותירץ נפלא, שהאמא נמצאת רוב הזמן בבית עם הילדים, ואם הבן שואל את האמא למה זה מותר וזה אסור, האמא עונה אני לא למדתי הלכות אבל כך ראיתי בבית הורי הצדיקים ולכן זה מאה אחוז נכון שכך ההלכה וכך חייבים לנהוג, וזה אכן התורה האמיתית, לנהוג כפי המסורת שקיבלנו מדורי דורות עד משה רבינו.

ובעצם דווקא בספירת העומר שעניינו לכסוף ולהשתוקק ולהתעלות ולהגיע אל קבלת התורה בשלימות בכל המעלות והספירות העליונות כביכול, זה מושפע דווקא מהמסורת התמימה ממה שקבלנו מאבותינו ואבות אבותינו עד משה רבינו, כי המסורת היא יסוד עצום בקבלת התורה, ועמה מתקדמים כראוי למתן תורה.

כתב החינוך מצוה שו': חובה לספור 49 יום מיום הבאת העומר, שהוא יום טז' בניסן, - ככתוב **"וספרתם לכם ממחרת השבת מיום הביאכם את עומר התנופה"**, ופירוש **ממחרת השבת**, ממחרת יו"ט ראשון של פסח שבו דיבר הפסוק קודם, **כי אם הכוונה ליום ראשון שאחרי שבת רגילה הרי לא נדע איזו שבת?**

והעיל המנחת חינוך שם ה' שהוכחה שהביא המחבר על הכוונה ממחרת השבת, שבמסקנת הש"ס **לכל הטעמים יש פירכא**, כולל הטעם שהביא החינוך. אלא עיקר הטעם הוא: **שיש קבלה בידינו כמבואר בר"מ שכן ראינו הנביאים והסנהדרין בכל דור ודור עד משה רבינו ע"ה שהניפו עומר ביום טוב שני של פסח**, ומכוח הקבלה יודעים אנו שמחרת השבת הכוונה אחרי יו"ט ראשון של פסח, ולא יום ראשון שאחרי שבת.

וחישבתי לחדד את עוצמת הדברים, על פי מה שיהודי יקר אמר לי בעת שישבתי שבעה על אמי הצדקת, שמדוע

אש המתיקות והקדושה בעת חידושי תורה – לא רק בלימוד קבלה

ונסיים בדברי הש"ך על התורה, שמבאר את הפסוק דברים א' **"באר את התורה הזאת לאמר"** - **לאמר להם לישראל, "שכל מי שיכול לעשות ביאור על התורה יעשה"**, שכולם קיבלו בסיני, כמו שאמרו חז"ל **"ויקרא רבה כ"ב, א"** אפילו מה שתלמיד ותיק אומר בפני רבו הכל קיבלו בסיני, אם כן, אם יעשה ביאור על התורה אינו שלו אלא כפי מה שקיבלה נשמתו והכל הלכה למשה מסיני,

ולכן טרחתי לכתוב ביאור על התורה **"וטהר לבנו"** למרות שכולם טובים ממני, אבל הקב"ה מחייב כל מי שיכול לעשות ביאור שיעשה.

כתוב במדרש רבה ויקרא ד' בן עזאי היה יושב ודורש והאש מלהטת סביבותיו, אמרו לו שמא בסדרי מרכבה – קבלה, אתה עוסק?? אמר להם לא!! אלא משלב ומחריז דברי תורה לנביאים ונביאים לכתובים, ודברי תורה שמחין כיום נתינתן בסיני, כי עיקר נתינתן באש ניתנו ככתוב **(דברים ד') וההר בוער באש. – ללמדנו שאש תורה לא רק בקבלה!! אלא בכל לימוד!!**

פטירת דוד המלך בשבת שבועות – מה הסיפור שנפטר במדרגות

השבועות. ונמצא לפ"ז שנפטר בשבועות שחל בשבת, כמפורש במדרש **רות רבה (פרשה ג' ב')** שדוד המלך נפטר בעצרת שחל להיות בשבת.

הגמרא שבת ל' אומרת שדוד המלך נפטר בשבת, ובגמרא ירושלמי ביצה (פרק ב' הלכה ד) וחגיגה (פרק ב' הלכה ג) כתוב שדוד המלך נפטר בחג

וטהר לבנו – שבועות

זכר פלא הוא שלא שמעתי ולא ראיתי וגם אחרים רבים וטובים ששאלתי מהם, מדוע אין אשמה על דוד המלך שיצא לבדוק באמצע תלמודו מה הרעש שבחוץ??

ייתכן כי חשב שעליו החובה להשגיח שאין סכנה על עם ישראל, ויתכן שחשב שהרעש הוא מתוך סכנה לעם ישראל, ובתור מלך ישראל חובתו לבדוק האם יש סכנה לעם ישראל, ויתכן גם שסכנה מבשר ודם יותר מסוכן ממוות מהשטן, כי לאדם יש בחירה וכידוע.

בדרך טובה יותר ענה הגאון הרב אליהו פרידלנדר שליט"א מנהל רוחני של "תורת אמת", שאכן בדרך השכל הישר דוד המלך שידע שהשטן מחפש להורגו, הוא הגורם לרעש המוזר שבאילנות וחשש הסכנה זה בעצם מעשה שטן להפסיקו מתלמודו, ובכל זאת דוד המלך יצא לבדוק את הסכנה, כי כאשר נגזר גזירה אין חכמה ותבונה כנגד ה'.

אבל כל החידוש לכאורה נופל וקורס, מצאנו בגמרא מכות י' שרב חסדא התמיד והשטן בכדי להורגו שבר את עמוד שבית המדרש נסמך עליו, וברגע זה שהפסיק רב חסדא מתלמודו מיד הרגו השטן, והנה רב חסדא נשאר במסגרת ולא יצא מחוץ לבית מדרש ובכל זאת השטן הרגו, וכמו כן כאן אין מקום גורם כפי שכתבתי על המדרגות של בית דוד, ובכל זאת ברגע של הפסקה מלימוד למרות האונס הגמור בכל זאת הצליח השטן להורגו.

זה מוכיח לכאורה, שהסגולה להינצל מהשטן זה אך ורק בעת לימוד תורה ממש ולא בעת אונס אפילו שנחשב כאילו למד, כי כאילו עדיין זה לא ממש.

אבל הגאון ר' אהרן פסין שליט"א מחבר ספרים הרבה, טען שכל צדיק ומגדלותיו ומעלותיו וכן כל צדיק והחשובות של מעלה שעליו, ואין לדמות מעשה ברב חסדא למעשה בדוד.

אומנם נראה ליישב, שלימוד תורה בכוונה מיוחדת שכוח התורה תציל אותו, יש בה יותר עוצמה מצד האדם, שמתאמץ ביותר ללמוד כל רגע אפשרי, ואולי גם כלפי שמיא שהקב"ה יוכיח לו את כוח התורה, ואולי דווקא **בשביל זה הקב"ה גילה לדוד שהוא יפטר ביום שבת** ולא גילה לו איזה שבת, כי רצה להוכיח לדוד ולכל העולם שכוח התורה מגן עליו, רק במקום סכנה וכאמור קודם שם יכול השטן לעצור את ההתמדה בתורה, ושמה כמו במעשר שכתב **בחנוני נא בזאת**, ואולי גם בכוח התורה כפי שחזקוהו המלך הלך לישון הוא ועמו בעת המלחמה עם סנחריב, כי בטח בכוח התורה, ויל"ע.

ואומנם דוד שלמד כל השבת, בפשטות לא ישב 24 שעות במקום אחד אלא קם ממקומו לעשות הנחוץ לו אבל המשיך ללמוד תוך כדי קימה ועשיית הנחוץ לו וכו', וצ"ע בעניין התפילות, והאם צם כל השבת?? ועוד יש להקשות?? וכי לא עשה צרכיו בשבת? ומדוע אז לא הסתכן?? ובקשר לתפילות וסעודות יתכן שלא קיים מחשש פיקוח נפש.

אבל יתכן, שהפסקה שהיא חלק הכרחי ממש לצורכי האדם לא נחשב להפסק, כמו שתי **הרב פעלים** שרשב"י העיד שלעולם לא ביטל את מצוות 3 סעודות בשבת, והרי 13 שנה היה במערה ואכל רק חרובים, ובכל זאת זה עדות נכונה, כי מה שהיה אנוס לא נחשב כביטול, **הבאתי דבריו באריכות בחידושי על לג' בעומר**.

ואולי רק הפסקה חריגה שאינה מצורכי האדם הרגילים, נחשבת להפסקה, ולכן נפילת העמוד בבית מדרש, או הפסקה בנפילה חריגה במדרגה זה כן נחשב להפסק.

אגב קצת פלא **שדוד המלך למד בשבועות בביתו** ולא בבית מדרש, שהרי גם דוד התמיד בבית מדרש כפי שמופיע בגמרא **ברכות ד'** שהיו פוגעים בדוד המלך בבית מדרש, והרי בליל שבועות לומדים כולם בבית מדרש?? ואולי ביום כשכולם ישנים אז דוד למד בביתו, או שבגלל הסכנה של הפסק רגע מלימודו החליט ללמוד בביתו ויל"ע.

והחברותא היקר הרב אלדד נתנזון שליט"א מתרץ שהיות ודוד המלך התמיד בתורה ובהלכה, וכל כולו היה תורה וחסד ומצוות, לכן הקב"ה גלגל שיצא החוצה ויפטר מחוץ לביתו בשמש הלוחשת **ובזכות זה יתחדש מגופו הלכה בדיני מוקצה**, שמותר לטלטל מת שלא יסריח או שלא יאכלוהו הכלבים כמובא בגמרא בשבת שם.

הכנה למתן תורה – בניית מזבח ביום טוב

בתורה, וכדברי הרמב"ן שכמה דברים נכתב בתורה **שאמר או עשה משה ולא נזכר הצינוי**, וכמה פעמים נזכר הצינוי ולא נזכר **שאמר משה לבני ישראל כי אין צריך לפרש**, כי ידוע שמה **שאמר ועשה משה רבינו ע"ה היה הכל מפי הגבורה** ואמר לישראל כל מה שנצטווה.

ואדרבא דווקא ממש לפני מתן חייבים היהודים להאמין באמונת חכמים שכל מה שפעל משה הכל בציווי ורצון ה' בלבד.

והגמרא בשבת מספרת שה' גילה לדוד המלך שהוא יפטר בשבת, רק לא גילה לו באיזה שבת בדיוק זה יקרה, ולכן כל שבת דוד התמיד בלי הפסקה כך שכוח התורה יגן עליו, ומספרת הגמרא שבשבת שנגזר על דוד להיפטר, השטן שבא להורגו לא הצליח לגשת אליו בגלל כוח התורה, ולכן השטן עשה רעש באילנות שהיו מאחורי ביתו, ודוד המלך יצא החוצה תוך כדי שהוא ממשיך ללמוד, אבל כשעלה במדרגות להגיע לבוסתן, השטן גרם לדוד ליפול על ידי ששבר לו מדרגה אחת, ובאותו רגע פסק דוד מלימודו וכך הרגו השטן.

ושמעתי שאלה נפלאה מת"ח גדול, שמדוע השטן היה צריך להוציא את דוד המלך החוצה מביתו, הרי כמו שגרם לו ליפול בחוץ כך יכול היה להפילו מכיסאו בבית ובכך לבטלו רגע מתלמודו ולהורגו באותו רגע? **וענה נפלא**, שלימוד תורה כשיוצאים מהמסגרת שווה פחות, ולכן בחוץ הצליח השטן להפסיקו מתלמודו ולהורגו.

וחשבתי להוסיף על דבריו, שאכן דוד נאנס באותו רגע שהפסיק מתלמודו, ואם כן מדוע השטן הצליח להורגו ברגע של אונס מתלמודו?? והרי חישוב לקיים מצווה ונאנס כאילו קיים אותה.

אלא יתכן שאונס מחוץ למסגרת הלימודית חמורה יותר, כי עצם היציאה מהמסגרת גוררת ומביאה יותר אונסים מאשר מתוך הבית מדרש, וכידוע, ועדיין יש לעיין.

ובדרך אפשר, ובפחד גדול כי מדובר ברגל רביעית שבמרכבה משיח צדקנו נעים זמירות ישראל, הנה ראיתי **במדרש רבה במדבר ד'** כי שמיכל יצאה לקראת דוד אחרי שרקד לפני ארון ברית ה', וכתוב **שמואל ב' ו' וישב דוד לברך את ביתו** ומתאר המדרש, **שלא נתנה לדוד להיכנס לתוך הבית**, אלא **יצאה לחוץ והייתה גוערת בו בפני הנשים השכנות** שרקד לפני ארון ברית ה' כאחד הריקים.

ייתכן שאם דוד מאחורי ביתו היה עליו לעלות במדרגות להגיע לבוסתן, כנראה שביתו היה על צלע של הר, וכשם שבכדי להגיע לבוסתן היה עליו לעלות במדרגות, כך להיכנס לביתו בפשטות גם היו מדרגות בכדי להיכנס לבית, כי כך בדרך כלל בנויים בתים בצלע הר, וגם בלי הסבר זה, אפשר שמפתן הדלת מבחוץ והמדרגות הצמודים לבית שווים הם בהגדרה, בכך שהם יציאה וכניסה לבית כי הם צמודים לבית.

ורק אם דברי נכונים, אם כן דוד עלה על המדרגות להיכנס לבית, ושם אשתו שיצאה מהבית עצרה בעדו מלהיכנס ועל המדרגות גערה בו.

ובמדרגות או עכ"פ במפתן הצמוד לבית, דוד ענה לה בחריפות שהוא ביזה את עצמו לכבוד ה' וזה הכבוד הגדול עבורו, אך תוך כדי הדברים הוא אמר משפט שבעצם מעליב את מלכות שאול הצדיק, וכפי שכתוב **בילקוט ח"ב דף כ"א ע"ג**, אמרה לו מיכל לדוד, מלכות אבא היה נאה משלך, חלילה להם אם יראה לאי מהם פיסת יד או פיסת רגל מגולה כולם היו מכובדים ממך, ודוד ענה לה: **"לפני ה' אשר בחר בי"**, - של **אביך היו מניחים כבוד שמים ומתעסקים בכבוד עצמם**, אבל אני אניח כבוד עצמי ואתעסק בכבוד קוני:

א"כ יש כאן ביזוי במלכות שאול שהניחו כבוד שמים והתעסקו בכבוד עצמם (וכעין הסברה שהביא **החת"ס בהפטרות שמיני** בהוא"מ שדוד ביזה את שאול ולכן שכח מה שתלמיד יודע שאסור לשיא את הארון על עגלות – ועיי"ש שדחה שדוד לא ביזה).

והיות ובמדרגות או בפתח ביתו (וכנ"ל) דוד פגע במלכות שאול המלך, לכן למרות שעסק בתורה, במקום כזה ניתן לשטן להפסיקו מלימודו וממילא שם הצליח השטן להורגו, כי פגיעה ביהודי צדיק ושאלו שהיה בלי חטא, ובכבוד המלכות, מסוכנת מאוד גם בזמן של התמדה בתורה, והמקום גורם, שזה מקום מקטרג כפי שיש מקום שנעשה נס, כך יש מקום מקטרג.

והוסיף החברותא היקר **רב אלדד נתנזון** שעל הפסוק בסוף משפטים **"ולא תעלו במעלות על מזבחי"**, כתב רש"י קל וחומר ומה אבנים שאין בהם דעת להקפיד על בזיונם אמרה התורה הקפד לא לבזותם, קל חומר שחברך שיש בו דעה וצלם אלוקים שתקפיד לא לבזותו, דהיינו **מאסור מדרגות נלמד עד כמה יש להקפיד בכבוד הזולת**.

כתב המנחת חינוך אמור שע"פ הגמרא **בה' בסיון בנה משה מזבח**, ומקשה **הטו"א** לכאורה לרבנן ששבת היה אז ו' בסיון ואייר היה מעובר, וא"כ **ערב שבת היה חג עצרת**, א"כ **היאך בנה משה מזבח ביו"ט** הרי אין בנין בית המקדש דוחה יו"ט??

ותידע שהיה לפני מתן תורה ולא נצטוו עדיין על הרגלים, ואף שמשו רבינו ע"ה **בודאי קיים כל התורה לפני שניתנה**, אך בודאי בנין המזבח היה ציווי מיוחד מה', למרות שאינו מפורש

וזהר לבנו – שבועות מתן תורה

שבועות חג העצרת – יום הדין לתורה

כמו כן הוסיף תלמידי היקר אברהם נ"ו להסביר את המנהג לקשט את בית הכנסת בפרחים, שזה בא לסמל שבשבועות העולם נידון על הפירות, לכן מקשטים בפרחים כי פרחים מסמלים את התפתחות הפירות.

אגב, שבועות זה יום הדין לתורה, שעל זה נכתב במדרש רבה במדבר י"ט כ' "נתנו מרועה אחד" כדור של בנות מה הכדור של בנות מזרקין בו לכאן ולכאן כך היו הדברות מזרקין בסיני ד"א וא"ת זה מתיר וזה אוסר זה פוסל וזה מכשיר זה מטמא וזה מטהר ר"א מחייב ורבי יהושע פטר ב"ש פוסלין וב"ה מכשירין למי נשמע אמר הקב"ה אעפ"כ כולם נתנו מרועה אחד: מה הכדור של בנות זורקים אותו לכאן ולכאן כך במתן תורה היו הדברות נזרקים מאחד לשני, – וזה שכל אחד קיבל תורה אישית מהקב"ה שנמשל לרועה, וזה בבחינת כבקרת רועה עדו, ואין אחד יכול לטעון לא קיבלתי ואיני מתאים ללמוד, כי כל אחד קיבל בידיו כמו כדור.

ספירת העומר וביכורים ומתן תורה החוט המשולש

ואכן גם חג הביכורים שזה חג השבועות, זה שאדם מכיר בכך שהקב"ה הוא הזן והמפרנס ולכן הוא נותן לה' את הפירות הראשונים הטובים ביותר. ולפי זה אכן עושים זכר למן כפי שעושים סוכות זכר לענני הכבוד, ומצות זכר לנס חג הפסח.

ואכן כאשר אדם מתחזק באמונה שכל מה שיש לו זה מהבורא יתברך, ושה' הוא ורק הוא הזן והמפרנס, באופן כזה הוא מתעלה ברוחניות ובמעלות הקדושה והתורה, כי הוא לא רוצה להיות כפוי טובה, ולא רוצה להכעיס את בוראו שלא יפגע פרנסו שמגיע אך ורק מבורא עולם, וגם באופן כזה דעתו צלולה ביותר לקבל את התורה הקדושה כי הוא מתנתק מהתלות הגשמי כשהוא תולה תקוותו אך בבורא יתברך.

ואכן זה הסיבה שכל החגים קשורים לגידולי השדה, אביב, קציר אסיף, וכי זה העוצמה של החג? וכי גשמיות זה העוצמה של החגים? אלא אדרבא, החגים באים לחדד לנו שכל הגשמיות היא מהקב"ה, ועלינו להידבק בבורא שיאיר פניו אלינו וממילא כך פרנסתנו תהיה שלימה בס"ד.

ואולי לפי זה המטות שהם מקלות הנשיאים ומקל אהרן שהיו טמונים במקדש, שמטרתם למנוע מחלוקת בעם ישראל, ולכאורה גם הם אלפי שנים אינם בנמצא עמנו, אבל יתכן שבכל זאת אולי עד היום כשיש מחלוקת חוטפים מכות ממטה חובלים, כביכול ממטות כל הנשיאים ומטה אהרן בתוכם, ואכן לא חרב בית המקדש השני אלא בגלל שנאת חינם.

למה אין בתורה תאריך מדויק של מתן תורה?

שמחים כמו ספירת עם ישראל, זה כתוב בפירוט באיזה יום וחדש ושנה ובאיזה מקום בדיוק.

ולפי זה קשה מאוד שגם מתן תורה שהוא יום חג לישראל שלכולי עלמא בחג השבועות צריך "לכנס" – עונג הגוף, כי יום שניתנה בו תורה – פסחים סח', ובכל זאת גם יום מתן תורה כביכול נסתר ואינו חד ומפורש ממש בתורה, וכפי שנחלקו תנאים יומא ד' אימתי בסיוון ניתנה תורה, ולמה הצדקה הגדולה ביותר שיש לישראל שזה המתנה הגדולה ניתנת התורה, גם יום זה נסתר? והרי כתוב "צדקתך כהררי קל"?

ויש לתרץ שמתן תורה נסתר יומו כי באמת בכל יום חייב אדם להתייחס כאלו היום ניתנה תורה, וכך יהיו בכל יום עליו כחדשים.

טוען תלמידי היקר אברהם לוי שכלפיי עם ישראל אין בחג זה שום מצווה מיוחדת מלבד 2 הלחם - והתחלת הבאת הביכורים בבית המקדש, לעומת שאר החגים, אלא זה כמו שמחת תורה שגם אין בו שום מצווה מיוחדת מה"ת לכלל וגם הוא קרוי עצרת.

ושניהם מכוונים על רעיון אחד, שעוצרים מהרגלנו – התמדה רגילה בתורה בעיקר ביום, ומקפידים על מנהגים, בשבועות ללמוד בעיקר בליל שבועות, ובשמחת תורה לסיים ולהתחיל את התורה בשירה וריקודים, במקום ללמוד סוגיות גמרא בעיון, ונראה להוסיף על דבריו היקרים, שבשבועות יש סיום ספירת העומר ותחילת הבאת הביכורים, וזה כמו בעצרת של שמחת תורה שמסיימים את התורה ומתחילים את התורה מחדש.

תלמידי היקר אברהם פישמן מכיתה ח' ת"ת תורת אמת ב"ב שאלני הרי ספירת העומר שסופרים במשך 49 יום עד חג השבועות זה בגלל מנחת העומר שהקריבו ביום שני של פסח, והקשה תלמידי היקר מדוע מכונה שם המנחה הזו על שם מידה של עומר, סגנון שם שלא מצאנו בשום מנחה.

ובפשטות כי איזה שם אפשר לבחור למנחה זו? וכי מנחת שעורים? הרי מנחת סוטה גם היא משעורים? ולכן אולי מה שמגדירה זה המידה "עומר". **ובעצם** מדוע התורה דרשה "עומר" למנחה זו? וגם מה העניין להזכיר את הקרבת עומר זה משך 49 יום??

וענה תלמידי היקר שראה בספרים שיש כאן מטרה להזכיר את המן שקיבלו עם ישראל במשך 40 שנה במדבר שהיה גם הוא "עומר" לגלגלת.

והרעיון הוא בכדי שזכור שלא על הלחם לבדו יחיה האדם, כי עצם מידת העומר שלקטו ישראל היה נס גלוי, שאחד המרבה ואחד הממעיט מצא אותו כמות "עומר", וזה הוכיח לכל יהודי שפרנסה משמים.

ורציתי להוסיף על דבריו שה' ציווה לשים צנצנת עומר למשמרת לדורות, שידעו שפרנסה היא מאת ה', ולכאורה איך זה משפיע עד היום הזה כאשר אלפי שנים הוא גנוז? **ואולי** התשובה היא שבספירת העומר במשך 49 יום אנו מחדדים לנו ומתחזקים באמונה ובביטחון שהקב"ה הוא הזן והמפרנס.

בגמרא יומא ד' מובא מחלוקת תנאים האם מתן תורה היה ב' סיוון או ב' סיוון, כי בפסוקים לא מובא במפורש מתי היה מתן תורה, ויש לפרש את הפסוקים הכתובים בפרשת מתן תורה בכמה דרכים.

והנה המדרש רבה בתחילת פרשת במדבר מבאר מה שכתוב בתהלים ל' "צדקתך כהררי אל", שטובות/צדקה שאתה מביא על העולם מפורסמת כהרים הללו, אבל "משפטיך תהום רבה" שמשפט/עונשים שאתה עושה בעולם הזה "תהום רבה" מה התהום בסתר אף משפט שאתה מביא בסתר.

ולכן כתב המדרש שיום הצום החורבן/ט' באב נסתר הוא בתנ"ך וכפי שהארכתי בעניין בפרשת במדבר, אבל דברים

וטהר לבנו – שבועות

תורה באו 22 אלף סביב הקב"ה כמניין הלויים, ובמעגל החיצוני היו 600 אלף מלאכים כמניין בני ישראל.

וזה גרם לכל יהודי להתלהב, כי אני לא סתם אדם, אלא אני אדם מיוחד כי כנגדי כביכול יש מלאך ה' בשמים, וחשיבותי עצומה מאוד, וכתוב **"ואני קרבת אלוקים לי טוב"**, אז זה חסד עצום שיהודי מרגיש שמחה עצומה שהוא כמלאך הקרוב לה', ושכך מחשיבו הבורא, ממש תענוג עילאי, ומלבד זאת כתבתי קודם עוד מעלות עצומות לעם ישראל בספירה זו שהייתה במדבר וכל המחנות.

"נעשה ונשמע" ונעשה

חשבנו בשיעור לתרץ, שאם כוונת עם ישראל כשאמרו **"נעשה ונשמע"** כפשוטו, אם כן היה עליהם לומר **"נעשה ונשמע ונעשה"**, כאשר הנעשה הראשון הוא על מקצת המצוות שכבר נצטוו, ומה שאמרו **"נשמע"** הכוונה למצוות החדשים שיקבלו במתן תורה.

והיות וידעו שהם בקרוב אמורים לקבל עוד מצוות רבות שעליהם כרת משה עמם ברית, היה עליהם לסיים **"ונעשה"**, דהיינו שגם את המצוות החדשות שזה רוב המצוות שיהודי מצווה גם אותם נעשה ונקיים.

ומכך שלא כתוב **"נעשה ונשמע ונעשה"**, זה מוכיח שכאשר עם ישראל אמרו בהתחלה **"נעשה"** הם התכוונו שנעשה הכל בין מה שאנחנו כבר מכירים ויודעים, וגם נעשה כל מה שינתן במתן תורה, ורק אחרי זה **"נשמע"**, כי הם כמלאכי השרת התכוונו לקיים את המצוות במסירות נפש בלי לחשוב יכולים או לא יכולים מסוגלים או לא מסוגלים, אלא אם ה' בורא עולם אמר לקיים אני אכן יקיים מצוותו.

כבר בקבלה לקבל את התורה כבר מקבלים סייעתא דשמיא להתגבר על היצר הרע

להם כוח להתגבר בעתיד על היצר הרע שהסיתם שמה מת ולכן החטיאם בעגל, כי הנה עכשיו ראו שיש מלאך שמראה עצמו כמשה, וממילא גם כשראו בחטא העגל את משה מת, יכלו להתגבר ולחשוב שזה רק כפיל של משה כפי שראו קודם מתן תורה.

חידוש על כולי עלמא מודי שבחג שבועות בעיני לכם, כי זה יום שניתנה בו תורה, ואולי נלמד מכך שהמתין הקב"ה במתן תורה שלא להיפרע מנדב ואביהו אלא נפרע בהם בחנוכת המשכן למרות השמחה, ולכאורה מה נשתנה שמחה זו מזו? אלא יתכן ששמחת תורה אין למעלה ממנה, (ויש לדחות שמה בחנוכת המשכן נוסף להם חטא ויל"ע).

חידוש על ליל שבועות ככה יוצא שמקבלים תורה לפי 2 הדעות וסיון וגם 2 סיון על פי החתם סופר שהבאתי שקודם מתן תורה הלילה הלך אחר היום, ורק ממתן תורה היום הולך אחר הלילה, ואם כן ליל שבועות היה שייך ליום קודם, שהוא ו' סיוון, ואילו מבוקר מתן תורה זה ז' סיון ורק אז הוחלף לכפי שהיה בבריאת העולם ויהי ערב ויהי בוקר יום אחד,

המזמור של שבועות גם עבדך נזהר בהם בשומרו עקב רב, שגיאיות מי יבין מנסתרות נקני, זה מרמז על גם חטאות קבועות שיש בתורה הבאים על שוגג שיש בו כרת, ועל זה ביקש דוד המלך שינצל משוגג

ויכל אלוקים ביום השביעי מלאכתו – שבת מעל הטבע היא

ה' הידיעה כי התנה הקב"ה את בריאת העולם וקיומו רק אם עם ישראל יקבלו את התורה בשישי בסיון.

והקשה החת"ס שהרי משה הוסיף יום אחד מדעתו ולא נתקיים התנאי, שלא ניתנה התורה בשישי בסיון אלא בז' בסיון? והביא את דברי המג"א **בסי' תצד'** שמה הוסיף יום אחד מדעתו שמתן תורה יהיה בז' ולא בז' סיון בכדי לרמז על יו"ט שני של גליות, ולקמן יבאר את הדברים.

עוד הביא ממו"ר בעל **ההפלאה** שבדווקא נקטו בגמרא **בסנהדרין נח'** גוי ששבת אפילו בשני בשבת חייב מיתה, כי בראשון אין זה כחידוש גדול שאסור לגוי לשבות, כי העולם

וכפי שכתב רש"י בדברים יא' יג' על הפסוק שאומרים בחובה פעמים בכל יום בקריאת שמע **"והיה אם שמע תשמעו אשר אנכי מצוה היום"**, - היום כחדשים כאילו היום שמעתם פעם ראשונה.

ואכן מדוע נחשב ספירת עם ישראל במדבר בצדקה וחסד בורא עולם שעל זה כתוב במדרש **"צדקתך כהררי קל"**?

ואולי התשובה היא כפי שכתבתי בפרשת במדבר בחשיבות מנין עם ישראל – שמלאכים יש לרוב, אבל במתן

הגמרא בשבת פח' דרשה, אמר רבי אלעזר בשעה שהקדימו ישראל **"נעשה ונשמע"** יצתה בת קול ואמרה להן מי גילה לבני רז זה שמלאכי השרת משתמשים בו, ככתוב **"ברכו ה' מלאכיו גבורי כח עושי דברו לשמוע בקול דברו"**, תחילה עושים ואחר כך לשמוע, וכביכול היהודים אמרו אנחנו עושים הכל בלי לחשוב יכולים או לא יכולים.

ובלומדי עם תלמידי היקרים בכיתה ז' תורת אמת ב"ב לפני מספר ימים, התקשנו בדרשה זו שהרי בפשטות מה שעם ישראל לפני מתן תורה אמרו **"נעשה ונשמע"**, התכוונו שהתחייבו בברית לקיים כל המצוות שכבר הצטוו קודם מתן תורה. **וכפי** שכתב רש"י שבספר הברית היה כתוב מבראשית עד מתן תורה, ושבע מצוות בני נח, ומצוות שנצטוו במרה, ומצוות אלו הם כבר שמעו ועליהם הם הקדימו ואמרו **"נעשה"**, ואילו מה שאמרו **"נשמע"** זה על כל המצוות שיקבלו במתן תורה.

ולפי זה אין כאן לכאורה שפה שמלאכי השרת מדברים בה, כי הקדימו נעשה במטרה פשוטה ולא התחייבות לקיים כמו מלאכי השרת?

שהנה כתוב שמה לפני מתן תורה לקח את חצי הדם לזרוק על עם ישראל, וכתב רש"י שאיך בדיוק לקח משה בדיוק חצי מהדם, ותיירץ על פי המדרש שמלאך חילקם, ובמדרש רבה מופיע שהמלאך היה בצורת משה, ואם כן לכאורה עם ישראל ראה לפתע 2 משה, ובעצם מצב זה נתן

התבוננתי בדבר, הרי לאחר שה' קבע את המאורות הגדולים ואת הכוכבים ברקיע וקבע שהם ישמשו ליום ולילה ולזמנים ומועדים, אם כן נוצר כבר תנועת סיבות העולם סביב השמש וכן הירח סביב כדור הארץ.

ואם כן יש מקומות בעולם שהשעה 12 שעות לפני ארץ ישראל וכן יש מקומות בעולם ששם 12 שעות יותר מארץ ישראל, ואם כן יוצא שה' שבת ביום השביעי מכל מלאכתו אשר עשה, הרי יש מקומות בעולם שעדיין לא נגמר היום השישי ולא התחיל שם היום השביעי?

ונעצם זה מזכיר לי את חידושו הנפלא של החתם סופר, שכתוב בגמרא שבת פח' שכתוב בפרשתנו **"יום השישי"** עם

וזהר לבנו – שבועות מתן תורה

ותירץ ע"פ הירושלמי ברכות פה ה"ה ובמדרש ב"ר פ' יא ש36
שעות רצופות היה אור ביום השביעי, 12 בערב שבת 12
בליל שבת ועוד 12 ביום השבת, דהיינו שמאז האירה
החמה ביום שישי בבוקר שוב לא שקעה עד מוצאי ש"ק,
ולכן לא כתוב ויהי ערב וכו' כי בשבת לא שקעה החמה
בליל שבת רק יום אחד ארוך.

והביא טעם לדבר, שהיות וביום השביעי שבת מכל
מלאכתו א"כ לא היה יכול עוד להברא המציאות של הערב
והבקר של יום השביעי, ומהפסוקים משמע שתיחום
הימים היו חלק ממלאכת הבריאה, ולכן עיכב הקב"ה את
זריחת השמש של יום השישי עד מוצאי שבת.

ולענין ד אולי יש מקום לטעון שמהותו כל יום בבריאה
היה ביצירה מיוחדת שברא ה' באותו היום, ולא מוכרע
שהערב והבוקר נחשבים לבריאה, כי כבר הם כמציאות
קיימת ובנויה כבר בבריאת ותליית המאורות הגדולים
ברקיע שעל פיהם קבע ה' את טבע יום ולילה והזמנים.

אלא יתכן, שהיות ובמציאות בליל שבת הראשון לא
שקעה השמש כטבעה מידי לילה אלא האיר כל היום
והלילה והיום 36 שעות, זה הוכיח ומוכיח שה' עצר את כל
הזמן שבעולם לזמן של שבת שהוא כביכול זמן מעל הטבע,
לפחות בשבת ראשונה של בריאת העולם, כמין בריה בפני
עצמה של זמן בלי קשר לשמש ולירח לאור ולחושך שעל
פיהם נקבע הזמנים בעולם.

והיות והקב"ה התעלם מהזמן של הטבע ב"יום השישי"
הראשון, אלא התעלה מעל הטבע של הזמן, כך משה רבינו
למד לחדש להתעלם מטבע הדברים של "יום השישי" של
מתן תורה שלא יהיה בדרך הטבע וההיגיון ו' סיון בהר
סיני, אלא הוציאו מן הכלל להתייחס גם לכל העולם כולו
גם למקומות המרוחקים שבהם יהיו יהודים לאחר שנים
רבות בזמן הגלות.

אגב מאמר זה ממתק לי את מה שראיתי בסידור של רבי
אליהו לופייאן זצ"ל **מספר לב אליהו ח"ב**, על המילים
שאומרים בשחרית של שבת "תפארת עטה ליום
המנוחה", שיום שבת אינו רק זמן אלא מציאות של דבר
ולכן שייך לכתוב עליו שה' עטף את השבת בתפארת.

ובעצם בכל המשפט הכתוב בסידור אולי יש רמז על מה
שכתבתי כאן, שאומרים שם "לקל אשר שבת מכל
המעשים. ביום השביעי התעלה וישב על כסא כבודו.
תפארת עטה ליום המנוחה. ענג קרא ליום השבת. זה
שבח של יום השביעי. שבו שבת קל מכל מלאכתו".

שהשבת שהשם נתן ליום השביעי שהוא התעלה בו
מהטבע של הזמן הנקבע על פי ערב ובוקר שקיעת החמה
וזריחת החמה כמידי יום כפי שקבע ה' ביום הרביעי, אלא
ה' קבע את שבת כמציאות מחודשת לא יחידת זמן רגילה.

וזה השבח שברגע אחד נחשב בכל העולם כולו "שבת" שבו
שבת ה' מכל מלאכתו, ולא שבמקומות הרחוקים עדיין יום
שישי, ואכן זה מעל הטבע וזה יצירה מיוחדת כדברי הלב
אליהו ועל זה אנחנו משבחים את מציאות העל טבעית של
שבת קודש.

ומיד דברי בו, ראיתי עוד בסידור של רבי אליהו לופייאן,
שמסביר את מה שאומרים בשחרית של שבת "אפס בלתיך
גואלנו לימות המשיח. ואין דומה לך מושיענו לתחית
המתים", שדימה זאת לאדם שעומד מול מראה שלמרות
שרואה בו דמות אדם אבל זה באמת אפס, כי זה רק
מראה, אבל האפס הזה שהוא הדמות שרואים במראה
היא דומה לאדם שעומד מול המראה, אבל בתחיית
המתים לא רק שיהיה אפס מלבדי ה' אלא גם לא יהיה
לאפס דמיון כלל לה'.

מתגלגל סביב עצמו, וכאמור קודם שבמוצאי שבת במדינה
זו הוא עדיין ליל שבת במדינה אחרת מחמת הבדלי
השעות, ומצב זה שעדיין יש שארית של שבת בעולם הוא
יכול להתמשך עד סוף יום ראשון, ולכן מחודש יותר
לאסור ולחייב גוי ששבת במיתה אפילו כששבת ביום שני
שאינו בו עוד שום לחלוחית שבת.

ולפי יסוד זה מובן מה שאומרים ביו"ט שני של גלויות
יו"ט פלוני הזה וזה לא נראה ולא נחשב לשקר, כי ביום שני
של גלויות יש מקום בעולם שהוא עדיין יום ראשון של חג.

וא"כ מתורץ הקושיה שהקשה החתם סופר, שאכן למרות
שמשה הוסיף יום אחד מדעתו והתורה ניתנה בהר סיני בז'
סיוון, בכל זאת עדיין מתקיים התנאי שהתנה הקב"ה
שביום שני בסיון יתן תורה, כי עדיין זה יום שישי בסיון
במקום מרוחק בשעות ממקומות העולם (המזרח הרחוק).

ואם תקשה שלכאורה בפשטות התנאי של יום השישי
מדבר על הר סיני ועל מקומות הקרובים לו ולא לשאר
העולם בפשרט שעדיין לא היו יהודים מפוזרים בעולם?

מתרץ החת"ס שכבר כתב רש"י בפרשת והיה אם שמוע
והוא מהסיפרי "ושמתם את דברי אלה על לבבכם", שגם
בגולה תלמדו ותתמידו בתורה ובמצוות, בכדי שלא יהיה
חדשים עליכם כשתחזרו במהרה בימינו בעת הגאולה
השלמה, כי גלוי היה לפני הקב"ה שעתידים היהודים
להתפזר בכל העולם, ולפי זה התורה מתייחסת בממדבר
סיני לקיום התורה לאחר דורות כשהיו בעתיד בגלות
מפוזרים בעולם, ולכן משה רבינו הוסיף יום נוסף שקבלת
התורה יהיה בז' סיוון, כי טמן בזה את קיום התורה לעתיד
שעם ישראל יהיו מפוזרים בכל העולם בגלותם, ומובנים
דברי המגן אברהם שמשה שהוסיף יום אחד מדעתו רמז
ליו"ט שני של גלויות שיחשב כיום ראשון ולכן יכולים לנהוג
ביום שני ולקרוא בתורה כיו"ט ראשון.

ולפי זה התחדש לי **בראש השנה תשפ"ד** ששייך להחשיב
את יום שני של ראש השנה כיום הראשון למרות
שבוודאות הוא ב' תשרי ולא ראש חודש ולא א' תשרי, בכל
זאת אפשר לקרוא לו יום הזכרון כמו יום ראשון של ר"ה
כי עדיין יש מקומות בעולם ששם עדיין היום הראשון של
ראש השנה.

אבל לכאורה חוזרת קושייתנו הראשונה, איך כתוב שה'
שבת ביום השביעי מכל מלאכתו אשר עשה הרי יש
מקומות בעולם שעדיין לא נגמר יום שישי? ולכאורה נראה
שהקב"ה באומרו "יום השישי" התעלם מכל המקומות
שבעולם והחשיב רק נקודת זמן יחידה בלבד.

ואם כן איך משה רבינו הפר את התנאי של יום השישי
שמרמז על ו' סיון מתן תורה, והוסיף יום נוסף מדעתו כי
טען שהתנאי "ביום השישי" לא מתייחס רק לנקודת זמן
אחד של סיני ששם היו כל עם ישראל במתן תורה, אלא
התייחס אפילו לנקודת זמן רחוקה בעולם, והרי "יום
השישי" בבריאת העולם היה לכאורה בנקודת זמן אחת
ויחידה בכל העולם כולו לכאורה? ולכאורה הנלמד צריך
להיות דומה למלמד?

ותחילה רציתי לתרץ שאכן הקב"ה מעל הטבע והזמן
ולכן שביתת הקב"ה ביום השבת אחת היא בכל העולם
למרות שיש זמנים שונים והפרשי שעות בעולם, אבל כלפי
הקב"ה אין הבדלים כי הוא מעל המקום והזמן.

אבל מצאתי חידוש נפלא בתורה תמימה (ראיתי את
חידושו של החת"ס והתורה תמימה בספר "ברוך מרדכי"
של הרב פריינד זצ"ל זכותו יגן עלינו), ששאל מדוע לא
כתוב בבריאת יום השביעי "ויהי ערב ויהי בוקר יום
השביעי" כמו בשאר הימים?

וטהר לבנו – שבועות

הרוחני, ואז נגלה שכל מה שחשבנו שהבנו בעולם ובטבע ובחוכמה שבטבע יתגלה לנו כאינו דומה כלל לה', כי ה' גבוה מעל כל דמיון ששייך לדמותו בעולמנו כלל.

וטעימה לכך היא "שבת" שהיא מציאות לא רק יחידת זמן, דבר שאין לנו הבנה בזה כלל!! וגם שה' קבע בשבת הראשונה שהיא מעל זמני הטבע באופן שאין לנו בהם הבנה וכאמור קודם.

בזכות גיד הנשה זכינו למתן תורה וזה הנקמה הגדולה ביותר במלאכו של עשו

ואלא בפשטות התשובה היא שנעשה להם נס שיהיה להם כביכול מעיים וכלי אכילה כבני אדם בכדי שהמלאכים יאכלו וישתו ממש ובכך לא יהיה למלאכים כוח לטעון שלא אכלו בשר וחלב, אבל לפי דברי הגמרא שלא אכלו ממש אם כן מדוע המלאכים הפסידו בוויכוח? הרי הם לא אכלו ממש?

אבל כמו שגיד הנשה שהוא לר"מ כעץ ממש שאינו ראוי לאכילה, בכל זאת התורה החשיבה אותו כאכילה, ועם ישראל קיבלו אותו עליהם לדורות לא לאכול גיד הנשה, שהחשיבו דבר שאינו בר אכילה לאכילה, כך זכו עם ישראל בוויכוח על התורה, כי גם האכילה של המלאכים שאינם אוכלים ממש בכל זאת התורה החשיבה את מה שנראו כאוכלים לאכילה, ככתוב **"ויואכלו"**.

ולפי זה מתורץ עוד קושיה, שכתב רש"י על הפסוק **"ויבוא יעקב שלם"**, שלם - שלם בגופו שנתרפא מצלעתו שבת לג. שלם בממונו שלא חסר כלום מכל אותו דורון שנתן לעשו. שלם בתורתו שלא שכח תלמודו בבית לבן, ולכאורה מה שהתרפא מהצלעיה היה בהגיעו לשכם, וכן מה שחסר והושלם ממונו מהמתנה שנתן לעשו זה גם היה בזמן הזה לאחר שנפרד מעשו עד שהגיע לשכם, אבל מה שלא שכח מהתורה בבית לבן זה כביכול סיפור ישן ומה עניין להזכירו כאן, כי 2 הדברים הראשונים הם בעיות שנוצרו עכשיו והסתדרו עכשיו, בשונה לתורה שלא שכח בבית לבן?

ואלא יתכן שיעקב דווקא כאן שבגלל הצליעה קיבלו עם ישראל על עצמם לא לאכול גיד הנשה, בגלל שהחשיבו את אכילת גיד הנשה שאינו ראוי לאכילה כאכילה גמורה, לכן זכו לתורה כי גם נחשב אכילת בשר וחלב למלאכי השרת אצל אברהם, ולכן ויבוא יעקב שלם, שלם בתורתו, שזכה שהתורה תינתן לבניו ולא תהיה נתונה למלאכי עליון.

ואולי הקב"ה ברחמיו גלגל שיצא ממר מתוק, שמצליעת יעקב יתגלגל איסור גיד הנשה, ומזה יצא הניצחון שעם ישראל קיבל את התורה, זה היה בזכות שיעקב אבינו לא שכח את תלמודו בבית לבן למרות שלא ישן במיטה כל 22 שנה ששמר על צאן לבן, ולמרות שמירתו המושלמת שלא יהיה נזק לצאן ביום ובלילה בכל זאת התאמץ ללמוד בריכוז ולא שכח תלמודו.

זה ניצחון מתוק מדבש של יעקב על המלאך של עשו, שיעקב צוחק לו בפרצוף כביכול ואומר לו דע לך מה שאתה נקעת את רגלי שמזה צלעתי זמן קצר, דע לך שבגלל זה עם ישראל זכה לקבל את התורה, וכפי שכתבתי קודם במהלך הנפלא בס"ד.

מתן תורה בימי יהושע

ע"פ הר"י קרא (יהושע כד טו)

שאביהם הותיר להם ירושה עליהם לברך שהחיינו, וכדברי הרמב"ם פ"ה ה"ז "אמרו לו מת אביו וירשתו -- אם יש עימו אחים -- מברך בתחילה דיין האמת, ואחר כך מברך הטוב והמטיב, ואם אין עימו אחים, מברך שהחיינו. כי כל יהודי חייב שליטה אמיתית בטבעו וברגשותיו.

ואולי לכן ה' ביקש ממש שיעקב כביכול בתחנונים מעם ישראל שישאלו כל כסף וזהב מהמצרים לאחר שרוב בני ישראל מתו במכת חושך מעל 6 מיליון, וכל יהודי שנותר היה עליו לקבוע 4 או 49 יהודים תוך 3 ימי במכת חושך.

ולכן היה רעש רעידת אדמה בפטירת יהושע וכדברי רש"י **שההר רעש עליהם להורגם**, כי כביכול הם שמחו שהסתלק כפית ההר שה' כפה עליהם הר כגיגית שאם לא יקבלו את התורה פה תהיה קבורתכם, אבל היות ושמחה זו גרמה להתעצל בהספד הצדיק יהושע, לכן **ההר רצה לקבורם תחתיו מידה כנגד מידה**.

וחשבת להסביר דבריו, שבעולם הזה וגם בזמן הגאולה עדיין נדמה את כוחו ה' וחוכמתו ומידותיו על פי הטבע שאנחנו רואים שזה כביכול מדמה את כוח ה' בעולם.

אבל בתחיית המתים שזה כ-200 שנה לאחר בא המשיח ע"פ הרמב"ן **ורבנו בחיי**, אז נהיה ברמה רוחנית הרבה יותר גבוהה שכך נוכל להשתוות לצדיקים שקמים לתחיה לאחר שחיו שנים רבות בעולם האמת בעולם הנשמות

המנחת חינוך נמצא ג (ב) [נ] הביא דעת הרמב"ם שסובר שאין בגידין בנותן טעם, כיוון שהוא כעץ ואינו ראוי לאכילה, ומכל מקום פסק הר"מ שהאוכל גיד הנשה של עולה חייב שתיים, דהיינו מלבד שחייב על איסור אכילת גיד הנשה חייב גם על איסור אכילת קדשים, ולכאורה מה שעובר על איסור אכילת גיד הנשה זה כי התורה אסרה אותו בפירוש, אבל למה יעבור על איסור אכילת קדשים הרי לר"מ אין בגידין בנותן טעם ואין זה אכילה כי הגיד כעץ הוא?

ותירץ המנחת חינוך שהיות והתורה אסרה אכילת גיד הנשה למרות שאינו ראוי לאכילה, זה מוכיח **שהתורה בכל זאת החשיבה/אחשיבה זאת לאכילה**, ולכן חייב גם משום איסור אכילת קדשים, כמ"ש **השער המלך והכרתי ופלתי**.

והנה במדרש תהלים (מזמור ח) על פסוק **"מפי עוללים ויונקים יסדת עוז"** הביאה את הוויכוח של המלאכים על נתינת התורה שטענו שהם רוצים את התורה למעלה ולא לתתה למשה להורידה למטה, שבסוף טען להם הקב"ה והלא אתם כשירדתם אצל אברהם אכלתם בשר בחלב שנאמר (בראשית יח) **"ויקח חמאה וחלב וכן הבקר אשר עשה, ויאכלו"**, ותינוק יהודי כשבא מבית הסופר ואמו נותנת לו פת ובשר וחלב, התינוק אומר היום לימדני רבי **לא תבשל גדי בחלב אמו**.

ולפי זה כתבו בעלי התוס' – שמוכן הקשר הכתוב בפרשת כי תשא **"לא תבשל גדי בחלב אמו"** ולאחר זה כתוב **"כתוב לך את הדברים האלה כי על פי הדברים האלה כרתי אתך ברית"**. והעולם מקשים מה ענין לא תבשל לעניין כתוב לך? והתשובה שהקשר הוא שבגלל שהמלאכים אכלו בשר בחלב בבית אברהם לכן על פי הדברים האלה כרתי אתך ברית, זכינו בוויכוח שהתורה ניתנה למטה לעם ישראל.

ולכאורה קשה הרי המלאכים היו יכולים לטעון שלא אכלו בשר וחלב אצל אברהם אבינו, ולמה אם כן משה רבינו נצחם והתורה ניתנה לעם ישראל, וכפי דברי הגמרא בבא מציעא פ' ששאלה וכי תעלה על דעתך שהמלאכים אכלו אוכל? אלא מתרצת הגמרא שמהמלאכים רק היו נראים כמי שאכלו ושתו.

ואומנם לפי הדעה של אליה רבה שהביא תוספות אם כן אכן המלאכים בנס אכלו ושתו ממש, ולפי מה שטען לי באוטובוס לב"ב **הגאון הרב אשר גנץ שליט"א מרבני ישיבת קריית מלך ב"ב**, שלכאורה זה פלא מדוע נעשה נס שנוצר בגופם מעיים שיאכלו וישתו ממש ושלכך כדברי הגמרא שרק נראו כאוכלים?

ביהושע כד' י' כתוב **"ויקברו אותו מצפון להר געש"**, וכתב רש"י **"הר געש"** - מלמד שרגש עליהן ההר להורגן, לפי שלא הספידוהו כראוי. **ונשאלת** השאלה מדוע אכן הזקנים לא בכו ולא הספידו מספיק את פטירת יהושע?

ונראה לתרץ ע"פ הר"י קרא שכתב שהיה מתן תורה מרצון בסוף ימי יהושע קודם פטירתו, ואם כן יתכן שלכן לא הספידו את יהושע כראוי, כי היה להם שמחה עצומה על סיום ספר התורה בסוף ימי יהושע, וגם שמחו שבסוף ימי יהושע קודם פטירתו קיבלו את התורה מתוך רצון וכביכול ביטלו את הכפה עליהם הר כגיגית.

אומנם התביעה עליהם דווקא שאדם גדול מתוך רחבות לבו יודע להפריד בין שמחה לאבילות, ובעצם דרישה כזו נדרשת לכל יהודי כפי **שהגמרא ברכות נט'** אומרת שאבלים

וזהר לבנו – שבועות מתן תורה

לא ניתנה תורה לדרוש אלא לאוכלי המן

למה צריך הרבה אברכים וכמה שיותר בני ישיבות שרק לומדים תורה

שעד היום אנחנו לא יודעים איפה זה, בכל זאת ירמיהו הנביא כן ידע ומשם הוציא את צנצנת המן,

ואמר לבני ישראל **עזבו עסקיכם ועסקו בתורה**, ענו לו לא שייך הרי אנחנו צריכים פרנסה, אמר להם הנה צנצנת המן הרי אלוקים עזר לעם ישראל שילמדו תורה והוא פרנס את לומדי התורה, הרבה שלוחין יש למקום לדאוג פרנסה **ליראיו**. כך סיים רש"י **מהמכילתא בפרשת בשלח טז' לג'.**

ונשאלת השאלה מדוע ירמיהו אומרת לאנשים שחטאו בעבודה זרה תלמדו תורה! וכי יקשיבו לו? שיבקש מהם דבר להפסיק לעבוד עבודה זרה??

אלא מדובר כמו שמוכח מסוף דברי רש"י שירמיהו לא פנה לכל העם, אלא ירמיהו דיבר **ל"יראיו"** לצדיקים יראי שמיים שהיה בדור של חורבן הבית, שהיו לומדים תורה וגם עובדים ועמלים לפרנסתם.

מהם ביקש ירמיהו צדיקים תעזבו את העבודה ותהיו לומדי תורה יום ולילה כל הזמן בלי עבודה, כי אנחנו בדור שלפני החורבן אתם יכולים להגן על הדור כולו כמו שכתוב בפסוק **"הדור אתם ראו דבר ה' המדבר הייתי לישראל"** שבזמן סכנה לחורבן הבית וחורבן הדור כולו עדיין יש תקווה להינצל מהחורבן בכוח קבוצה שילמדו תורה כל הזמן בלי פרנסה רק תורה, כאברכים ובני ישיבות קדושות בלי לשלב עבודות ועניינים אחרים והסדרים אחרים, אלא כמו דור המדבר!

לפחות חלק מהעם אולי זה מה שיציל את עם ישראל מחורבן הבית.

האם הקשיבו לירמיהו או לא הקשיבו לו? לא יודע! אבל נראה שלא הקשיבו לו, או שהיו זקוקים להרבה אברכים ובני ישיבות ולא היה מספיק אברכים ובני ישיבות שזכותם תגן על כל הדור.

ייתכן שהיה חורבן ולא עזר מה שירמיהו הוציא את צנצנת המן כי יתכן שהלחץ מעובדי עבודה זרה השפיע אפילו על יראי שמיים שיפחדו להיות אברכים ובני ישיבות ופחדו ללמוד תורה כל היום ופחדו להתפרנס מניסים פחדו להתפרנס מהרבה דרכים למקום.

כמו שהיום לצערי הרב יש מצב כפי שמרן ראש הישיבה הרב דב לנדאו שליט"א שזכיתי והוא מורי ורבי משיבת סלבודקה שזועק שהארץ במצב סכנה כי הארץ באיום שתקיא הארץ אתכם, בגלל העבירות של כלל הדור, ובני הישיבות והאברכים שלומדים תורה כל היום בלי פרנסה אלא סומכים על הרבה דרכים למקום, אותם צדיקים ויראי ה' עוברים הסתה יום יום!! שנאה ודרישות בכל מיני צורות שיפסיקו ללמוד תורה כל היום!

ולא מבינים שזה הצלת הדור!! שזה הגנה לפני חורבן הבית הראשון שרק לימוד תורה כל היום זה יכול להציל את כל הדור. זה מגן על העם ופרנסה מידי שמיים והרבה דרכים למקום.

ומה שמצטטים בהתרסה כנגד לומדי התורה כל היום את הפסוק **"האחיכם יבאו למלחמה ואתם תשבנו פה?!"** זה נאמר לבני גד ובני ראובן שרצו להישאר עם מרעה הצאן בעבר הירדן ולא להשתתף במלחמת כיבוש הארץ, ולא מדובר על התמדה בתורה מול השתתפות במלחמה.

ורבי עקיבא שתמיד היה רואה את הצד היפה אפילו כשראו שועלים יוצאים מחורבות בית המקדש, כאן

פלא עצום מצאתי עם תלמידי היקרים בכיתות ז' ת"ת תורת אמת תשפ"ה, שכתוב ברש"י בנביא הושע פ"ז פסוק ז' שבעת המלכות ירבעם בן נבט למלך על 10 השבטים, תכננו הרשעים לקלקל את כל עם ישראל בעבודה זרה, ופחדו שהצדיקים ימחו, לכן על כל צדיק הצמידו לו 2 ליצנים היו לשכנעו שישתוק ולא ימחה בעם ישראל שרוצים לעשות עבודה זרה, בכך שאלו אותו איזה דור היה הכי חביב על בורא עולם? ואותו יהודי צדיק ענה בפשטות **שהדור שהיה הכי חביב על בורא עולם הוא דור המדבר.**

ושאלו תלמידי איך ייתכן הדבר שכל צוות שהיה שם צדיק כולם אמרו בפשטות שדור המדבר הוא הדור החביב ביותר על בורא עולם? **הרי דור המדבר אין חלק לעולם הבא – סנהדרין קי'**, אם כן איך שייך להגיד על דור כזה שזה הדור החביב ביותר על בורא עולם? והרי הם חטאו בעגל **כלה שמזנה בשעת חופתה (שבת פח, ב).** חטאו במרגלים וחטאו שניסו והמירו את ה' במדבר, איך שייך להגיד עליהם **דור הכי חביב על בורא עולם??**

ואם תענה כי ה' עשה להם ניסים גלויים והוריד להם באופן מוחשי את התורה ונגלה עליהם והם ראו את ה', וכי כאשר הם מתו במתן תורה הם ראו שאין עוד מלבדו אז הם ראו את בורא העולם וממילא הם ראו שאין עוד מלבדו שאם לא היו רואים את בורא עולם אז מאיפה יודעים שאין עוד מלבדו בכל 7 הרקיעים).

אדרבא אם הם ראו את כל הניסים ואת כל ההתגלות הגדולה ובכל זאת הם חטאו ה' זה כפיות טובה גדולה ועצומה, שאולי בגלל זה אין להם חלק לעולם הבא? **ורק בזכות משה רבנו הם יקומו באחרית הימים לתחייה** ביחד עם רבם משה רבנו, אז למה הם נחשבים דור הכי חביב על בורא עולם? ולמה הם נחשבים דור דעה?

והתשובה היא כי הדור שיצאו ממצרים במשך 40 שנה לא היה להם מה לעשות, כי הם היו במדבר סגור מוקפים וארבע ענני כבוד מכל הצדדים וגם מלמעלה וגם מלמטה, בתוך בונקר בלי שום תעסוקה.

כי לפרנסה לא היו צריכים לדאוג כי אוכל ירד להם מהשמיים לבגדים לא ביה להם צורך לדאוג כי נעליהם לא בלו ובגדיהם התכבסו והתגהצו וגדלו עמם בנס כמובא במדרשים, פשוט חיים בלי שום דאגות בלי שום תעסוקה. **ממילא** רק לימוד תורה היה בראש שלהם, כי לא היה שום דבר מה לעשות חוץ מללמוד תורה.

אז 40 שנה כל עם ישראל כולו לומדים תורה כל הזמן! וכי יש דור דעה יותר גדול מזה? וכי 40 שנה של התמדה שכל עם ישראל יושב ומתמיד בתורה זה לא יהיה הדור הכי חביב לה' 40 שנה שכל עם ישראל כולם אברכים בני ישיבות מושלמים, וכי זה לא דור הכי חביב על ה'??

וכדברי המכילתא שמות טז' ד' לא נתנה תורה לדרוש אלא לאוכלי המן, ובדעת זקנים שמות יג' יז' לפיכך הקיפן הקב"ה במדבר מ' שנה אמר הקב"ה אם אני מוליכם דרך הישר עכשיו מחזיקין איש בשדהו ובכרמו ומבטלין תלמוד תורה, **וכן בחזקוני טז'** ולקטו דבר יום ביומו הילך בתורתו אם יעסקו בתורה, שאני מוריד להם מאכל מוכן בלא טורח הרבה ומאחר שכן **הוא יש להם לעסוק בתורה תמיד.**

וכאמור לא היה צדיק 1 בדור של ירובעם בן נבט שלא אמר תשובה זו, אלא כולם טענו שזה הדור הכי חביב על בורא עולם.

ולכן ירמיהו הנביא לפני הגלות חורבן בית ראשון הוציא את צנצנת המן שטמנו יאשיהו המלך עם הארון במחבוא

וטהר לבנו – שבועות

בדס, הוסיף ואמר ירמיהו, ברגע שהחלו לדבר דברים בטלים בבית הכנסת, נחרב בית המקדש, וכל הצרות של היהודים מתרחשות מפני שיחות אלו.

מגיליון "קול ברמה" בעריכת הרב משה מיכאל צורן – גיליון 342 תמוז תש"פ

אבל קצת היה תמוה לי הסיפור כי כתוב במשנה תורה לרמב"ם, הלכות תפילה א' ד' כיון שגלו ישראל בימי נבוכדנצר הרשע ובניהם חצי מדבר אשדודית וגו' ואינם מכירים לדבר יהודית וכלשון עם ועם ומפני זה כשהיה אחד מהן מתפלל, תקצר לשונו לשאול חפציו, או להגיד שבת הקדוש ברוך הוא בלשון הקדש, עד שיערבו עמה לשונות אחרות. וכיון שראה עזרא ובית דינו כך עמדו ותקנו להם שמונה עשרה ברכות על הסדר: שהתפילה האחדה תאחד את עם ישראל גם כשאין בית מקדש קיים, ואכן בבית שני למרות שהיה בית מקדש קיים מובא בירושלמי מגילה ג' א' שבירושלים לבד היו 480 בתי כנסת.

אבל מצאתי בתי כנסיות בנביא ירמיהו: שכתוב שם "ואת בית המלך ואת בית העם שרפו הכשדים באש" (ירמיהו לט' ח'), ומפרש רש"י ש"בית העם" הכוונה לבתי כנסיות, וכן ברש"י במלכים ב' כה' ט' ואת כל בית גדול שרף באש: בגמ' מגילה כז' ואת כל בית גדול שרף באש. רבי יוחנן ורבי יהושע בן לוי חד אמר: מקום שמגדלים בו תורה, וחד אמר: מקום שמגדלים בו תפילה, וכן בסוף ירמיהו נ' יג' ואת כל בית הגדול שרף באש: ושם ברש"י בית הגדול - בתי כנסיות שמגדלין בהם תפילה, וי"א בתי מדרשות שמגדלין בהם את התורה מחלוקת האמוראים היא: גם כידוע בית הכנסת מכונה "מקדש מעט", כמובא ביחזקאל: "והיה להם למקדש מעט" (יחזקאל י"א, ט"ז) אבל יחזקאל היה לאחר החורבן.

אומנם פלא עצום שבמקום שכתוב בתנ"ך בית גדול רש"י מביא מחלוקת אמוראים האם בית שמגדלים תורה או בית שמגדלים תפילה, אבל בפסוק שכתוב "בית העם", שם לא כתב רש"י מחלוקת האמוראים האם מגדלים שם תורה או מגדלים בהם תפילה, ובכלל מדוע בתנ"ך פעמים זה מכונה בית גדול ואילו פעם אחת זה מכונה "בית העם"?

ואולי לאחר שהתחילו לזלזל ודיברו בבית כנסת אזי מבית גדול שמגדלים בו תורה ותפילה זה הפך לבית העם. והוסיף הרה"ג ר' אליהו פרידלנדר שליט"א מנהל תורת אמת ב"ב שאכן מובא בשבת לב' שעמי הארץ מתים, על שקורין שקורין לביהכ"נ בית העם, כי בית עם זה לשון ביזיון לבית כנסת, וכדברי המהרש"א שם "בית עם" כאלו מיוחדת לעם לצרכם ואין חלק אלוקים בה, וצ"ע שהנביא מכנה כך? אלא אחרי שמדברים בה היא בית עם וכנ"ל.

ואם כן בפעולות שעשה ירמיהו לעכב או למנוע את הגלות ואת החורבן, היה שלא ידברו בבתי כנסת, שלא יהפכו את בתי הכנסת למועדון.. וגם לחזק יראי שמים שיעזבו את העבודה ויתמסרו ללימוד תורה כל היום כאברכים ובני ישיבות שבזה יצילו את הדור כולו.

(ולאזהב) עיון ראו בירושלמי מגילה פרק ג' א"ר יהושע בן לוי [מלכים ב' כה' ט'] וישרף את כל בתי ירושלים אלו 480 בתי כנסיות שהיו בירושלים, וזה מקביל לדברי מדרש איכה רבה פתיחתות, יב ואת כל בתי ירושלים, ר' פנחס בשם רבי הושעיא אמר 480 בתי כנסיות היו בירושלים חוץ מבית המקדש, מנין (ושעיה א') מלאתי, בגימטריא 480, וכל אחת ואחת היה לה בית ספר למקרא ובית התלמוד למשנה, וכולן עלה אספסיאנוס והחריבן, ואת כל בית גדול, זה בית מדרשו של רבן יוחנן בן זכאי, ופלא שרבן יוחנן וכן להבדיל אספסיאנוס היו בחורבן בית שני, והפסוקים בנביאים מדברים על נבוכדנצר שהחריב את ירושלים ואת בית המקדש בחורבן בית ראשון?

אבל ידועים דברי הר"מ אהבה יב' א' משה תיקן להם לישראל שיהיו קורין בתורה "ברבים" בשבת ובשני ובחמישי בשחרית כדי שלא ישוהו שלשה ימים בלא שמיעת תורה.

ואכן לאחר מתן תורה הפרשה מסתיימת על כבוד בית המקדש והמזבח שחייבים לנהוג בהם בכבוד, ולא פלא שאלו שני הדברים שירמיהו חזק את עם ישראל למנוע את החורבן, לימוד תורה בהתמדה כל היום, וגם בכבוד בית כנסת, שלא לדבר דיבור חול בבית כנסת.

ואולי זה הכוונה שהסיבה שחרבה הארץ בחורבן הבית הראשון, דבר שהנביאים לא הבינו, ואולי גם בחורבן בית

לכאורה דרש קשה, אלא כי בזה הגדיל זכות משה רבינו שבזכות שלימד תורה 40 שנה את כל עם ישראל בזכותו הם קמים לעתיד לבוא ויש להם חלק לעולם הבא בזכות משה רבינו שזה כוח התורה.

וכמו שמשנה רבינו בעין יפה טען להקב"ה שעדיף שרבי עקיבא יוריד את התורה לעם ישראל, כאן רבי עקיבא בעין יפה החזיר להראות כוחו של משה רבינו שבזכותו שנתן תורה 40 שנה הקים לתחיה דור שלם שנגזר עליהם שלא יהיה להם חלק לעולם הבא אבל בזכות התורה של משה הם קמים לתחיה לחיי נצח ולחיי העולם הבא.

ושמתי לב ללשון המכילתא "לא ניתנה תורה לדרוש" כי אפשר ללמוד תורה עם שילוב עבודה ודרך ארץ, אבל "לדרוש" ניתנה תורה רק לאוכלי מן או למקבלי תרומה, שכל עיסוקם רק תורה בלי לדאוג לפרנסה, ומשמעות המילה לדרוש הכוונה להגיע לעומק התורה ברמה עמוקה יותר "דור דעה", שזה רמה יותר מחוכמה ובונה.

וזה כמו שכל התנאים לא הגיעו לרמה של רשב"י כי הוא למד תורה בהתמדה בצער מערה, 13 שנה – ב"מ פה'.

והרב יוסף היינמן שליט"א מרבני תורת אמת ב"ב, ציין לי שיש סיפור שממש מתקשר למאמר זה, הסיפור מובא בקונטרס 'זכרון אבות' שבסוף ספר 'דברי משפט', להגאון רבי חיים אויערבך זצ"ל, והסיפור עצמו התרחש אצל סבו של המחבר, הגאון רבי שלמה זלמן אויערבך זצ"ל מפוזנא, שחיבר כמה חיבורים בנגלה ובנסתר.

הרב הגיע לפוזנא בהיותו ילד קטן, ונמנה על גולי ספרד. אנשי העיר לא ידעו אפילו מי היו אבותיו! ברם, עוד בהיותו עלם צעיר מאוד, נראו בו כישרונות גדולים, והתמדתו בלימודו הייתה להפליא. הנער גדל והבהיל את כל רואיו בחריפותו ובבקיאותו, ולא מש במשך כל היום מבית המדרש, עד שנישא לביתו של רבי אליקים

ובעיר פרצה מגיפה רח"ל, ובית הדין גזרו תענית ויום תפילה, והכריזו שכל היודע אודות דבר חשוד בעיר, מחויב לבוא ולהודיע לב"ד שידעו על מה יצא חרון אף ה'. והנה, אחד הדברים שהגיעו לבית הדין, היה אודות רבי שלמה זלמן הנ"ל שנחשד בעבירה כי כל לילה בהגיע שעת חצות, יוצא רש"י מביתו, ופונה אל היער שמחוץ לעיר, וחוזר רק לאחר שעתים-שלוש.

האב"ד והדיין החליטו לעקוב אחת תהלוכותיו של רש"י (שכאמור היה חתנו של הדיין), ולבדוק מה הוא עושה לבדו ביער, בשעת לילה מאוחרת שכזו. בלילה הבא הם יצאו ועקבו אחריו, וראו שהוא הולך ביער עם מנורה קטנה, ובהגיעו למקום מסוים הוא מכבה את המנורה, ומתיישב על הארץ, ובוכה ומיילל על חורבן בית המקדש.

הרב והאב"ד התקברו למקום, והתפלאו מאוד בראותם שלמרות שרש"י אומר את התיקון חצות לבדו, הם שומעים שם קול נוסף, לא מוכר, המצטרף לבכייה הנוראה על חורבן בית המקדש. עתה ידעו שמדובר באיש אלוקים קדוש, ומיהרו לחזור לעיר. כאשר פגשו את הגרש"ז סיפור לו שעקבו אחריו, וביקשו שיגלה להם מי הוא זה ואי זה הוא הקול השני שנשמע אומר יחד עמו את ה'תיקון' בתחילה סירב הגרש"ז לספר, אבל כאשר אמר לו רבי נפתלי כץ שהוא גזר עליו בגזירת המרא דאתרא לגדלות זאת, אמר שהיה זה ירמיהו הנביא שהגיע לבכות יחד איתו על חורבן בית המקדש.

הרבנים נבהלו מאוד, וביקש ממנו שכיון שזכה להיפגש עם ירמיהו הנביא, ישאלוהו מחר כיצד ניתן לעצור את המגיפה שפרצה בעיר. למחרת חזר הגרש"ז וסיפר שירמיהו הנביא אמר לו שכידוע 40 שנה לפני שנחרב בית המקדש, כבר היה צריך הבית להיחרב, אבל כיון שלא היו מדברים בבית כנסיות ובבתי מדרשות, נשאר הבית עומד על תילו במשך על אותן 40 שנה, וזאת למרות שבדור ההוא היו רשעים גדולים. הזכות הגדולה ששמרו פיהם בבית הכנסת, עמדה להם.

וטהר לבנו – שבועות מתן תורה

תורה כל היום, אלא זלזלו בלומדים שלא משלבים עבודה ופרנסה במשך היום, כמו שזלזלו בבתי כנסיות שקראו להם בית העם, ולכן לא הצליחו פעולות ההצלה שפעל ירמיהו להציל את עם ישראל, כמו שהיום לצערנו חלק מעם ישראל לא מעריך אברכים ובני ישיבות הלומדים כל שעות היום.

שני, ורק ה' ענה להם תשובה שחרבה הארץ כי לא ברכו בתורה תחילה כמובא בגמרא ב"מ פה', שבוודאי לומדי התורה ברכו בתורה תחילה כמחויב על פי ההלכה, רק עמי הארץ ושאר אזרחי הארץ שלא התמידו בתורה כל שעות היום, לא הבינו את ערכם של המתמידים שלומדים תורה כל היום, ולא ברכו את עצמם ואת בנם שיהיה בן תורה הלומד

שאל אותי גר צדק צדיק ועובד ה' מדוע ב10 הדברות, גר כתוב אחרי בהמה? תשובה, כי כתוב מה שבבעלות ישראל הוא אשתו וילדיו ובהמותיו, ולאחר מכן גר בנפרד שהוא בבעלות נפרדת של עצמו, רק יש מצווה לחזקו מתוך אהבה ולעודדו, וגרץ "אשר בשעריך", שיזכה שיצאו ממנו סנהדרין היושבים בשערי העיר, וכהנים גדולים כמובא במדרש ובספרי על הפסוק "נוסעים אנחנו אל המקום" והספרי מביא דוגמא ש 8 כהנים ושמונה נביאים עמדו מרחב הזונה, ואלו הם: ירמיהו חלקיהו ושריה ומחסיה וברוך ונריה וחנמאל ושלוש. רבי יהודה אומר: אף חולדה הנביאה היתה מבני בניה של רחב.

בס"ד

לכבוד ידידי הגאון ר' יוחנן ריינר שליט"א

שלום וברכה וכת"ס למעלת כת"ר ולכל הנלווים אליו.

מאוד נהניתי מהספר שכת"ר שליט"א הוציא לאור "וטהר לבנו", שכולל דרושים וחיזוקים על התורה ומועדים.

כשעברתי על קטעים בספר פה ושם ראיתי פירושים נחמדים ועמוקים על כל פרשה ופרשה מבוססים על היקף עצום של חז"לים וראשונים ואחרונים. בספר רואים היטב בפירושים של מעכת"ר שליט"א את גאונותו, ובקיאותו בתורת ה', העצומה, יחד עם יגיעתו ועמילותו בתורה.

גם יש בספר בכל פרשה ופרשה מוסרים נחמדים ומאוד חשובים שקשורים עם החידושים שניכר מהם שיוצאים מלב מלא רגש של יר"ש עמוקה של כת"ר שליט"א, וזה גופא שניכר שיוצא מלב מלא יראה גורם ההשפעה הגדולה שיש מדברי כת"ר שליט"א על הקוראים בבחינת דברים היוצאים מן הלב נכנסים ללב.

הקב"ה יתן למעכת"ר שליט"א הסייעתא דשמיא להמשיך ללמוד וללמד ולהוציא עוד ועוד ספרים עם גאונותו הגדולה ובקיאותו העצומה, ולהמשיך עבודתו הכבירה לחזק האמונה ואהבת התורה ויר"ש של אחינו בני ישראל, ושיתן שהספר הזה המאוד תועלת יתקבל באהבה אצל כל בני התורה.

המאחל בידידות רב,

משה הלל הירש

אור ליג' מל' אב תשע"ו

הרב משה הלל הירש
ראש ישיבת סלבודקה

הע"פ

לכבוד ידידי הגאון ר' יוחנן ריינר שליט"א
שלום וברכה וכת"ס למעלת כת"ר ולכל הנלווים אליו.

מאוד נהניתי מהספר שכת"ר שליט"א הוציא לאור "וטהר לבנו", שכולל דרושים וחיזוקים על התורה ומועדים.

כשעברתי על קטעים בספר פה ושם ראיתי פירושים נחמדים ועמוקים על כל פרשה ופרשה מבוססים על היקף עצום של חז"לים וראשונים ואחרונים. בספר רואים היטב בפירושים של מעכת"ר שליט"א את גאונותו, ובקיאותו בתורת ה', העצומה, יחד עם יגיעתו ועמילותו בתורה.

גם יש בספר בכל פרשה ופרשה מוסרים נחמדים ומאוד חשובים שקשורים עם החידושים שניכר מהם שיוצאים מלב מלא רגש של יר"ש עמוקה של כת"ר שליט"א, וזה גופא שניכר שיוצא מלב מלא יראה גורם ההשפעה הגדולה שיש מדברי כת"ר שליט"א על הקוראים בבחינת דברים היוצאים מן הלב נכנסים ללב.

הקב"ה יתן למעכת"ר שליט"א הסייעתא דשמיא להמשיך ללמוד וללמד ולהוציא עוד ועוד ספרים עם גאונותו הגדולה ובקיאותו העצומה, ולהמשיך עבודתו הכבירה לחזק האמונה ואהבת התורה ויר"ש של אחינו בני ישראל, ושיתן שהספר הזה המאוד תועלת יתקבל באהבה אצל כל בני התורה.

המאחל בידידות רב,
משה הלל הירש
אור ליג' מל' אב תשע"ו

דברי גדולי ישראל על מעלת הספר "וטהר לבנו"

האמורים בספרך מתובלים בדברי חיזוק בענייני אמונה, ביטחון, ועבודת ה', ע"פ יסודות קדמים מרבותינו.

האדמו"ר מפטסבורג זצ"ל: וכבר איתמדי גברא, במכירי קא אמינא שהרה"ג הנ"ל מלקט סביבו בחורי ישראל קדושים פירות הנושרין ומסייע להם ומעודדם באסיפות מרעים בחיזוק ועידוד ליישר דרכם ולהעלותם שוב על המסילה דרך המלך עם שאיפות לגדול בתורה ובעבודת השי"ת.

האדמו"ר ממעליץ שליט"א: והמטרה העיקרית היא חיזוקם בדברים שהרבה נכשלים בהם, ויש בהם תועלת רבה לחיזוק החידות והקדושה, – וכעת ברצוני לערפם לספר שלם עה"ת ויבואו רבים ליהנות ולהתחזק מפרי תורתו.

הגאון רבי משה זילברברג שליט"א: והרבה אלפים ממש לומדים העלון שלו ומתעלים מעלה מעלה, אשרי החכם שיזכה בכתר תורה הזה – והנני "עזר" שהרבה נפשות נתקדשו מאד מאד ע"י הדברים הקדושים של "וטהר לבנו".

בד"ץ מחזיקי הדת דחסידי בעלזא: ורבים טובים ימצאו בו חפץ, ויתענו מדבריו הנעימים ויהיו להם לתועלת.

הגאון הרב אלכסנדר הברפלד דומ"ץ בבד"ץ העדה החרדית: ורבים נהנו מאורו וגודו עצמם בתוספת שמירה ותוספת טהרה.

הרשל"צ הרב הראשי הגאון רבי יצחקיוסף שליט"א: מאמר מוסר ודברי חיזוק נלהבים על כל פרשה ופרשה, דברים מתוקים מדבש ונופת צופים, מלאים תוכן ומחשבה המחזקים את האדם לעבודה תמה וטהורה להשי"ת, בלשון קלה וברורה השווה לכל נפש.

הסכמת האדמו"ר מקרלין שליט"א: שבספר יש חיזוק רב לשמירת התורה הקדושה ומצוותיה, והם יפעלו את מטרותם!!

הגאון רבי אשר זעלג וויס שליט"א: ובטוחני שכל המעיין בספר זה, יפיק ממנו תועלת גדולה.

מרן רה"י הגאון רבי משה הלל הירש שליט"א ראש ישיבת סלבודקא: פירושים נחמדים ועמוקים על כל פרשה ופרשה מבוססים על היקף עצום של חז"לים וראשונים ואחרונים. בספר רואים היטב בפירושים את גאונותו, ובקאאותו בתורת ה', העצומה, יחד עם יגיעתו ועמילותו בתורה, גם יש בספר בכל פרשה ופרשה מוסרים נחמדים ומאד חשובים שקשורים עם החידושים שניכר מהם שיוצאים מלב מלא רגש של יר"ש עמוקה. וזה גופא שניכר שיוצא מלב מלא יראה גורם ההשפעה הגדולה שיש מדברי כת"ר שליט"א על הקוראים בבחינת דברים היוצאים מן הלב נכנסים ללב, הקב"ה יתן להמשיך עבודתו הכבירה לחזק האמונה ואהבת התורה ויר"ש של אחינו בני ישראל, ושיתן שהספר הזה המאד תועלתי יתקבל באהבה אצל כל בני התורה.

ראש ישיבת חברון – הגאון הגדול רבי דוד כהן שליט"א בספר ביאורים ורעיונות המחזקים מאד את יסודות האמונה ויסודות ההשקפה ויסודות עבודת ה' בעבודה שבלב היא תפילה, ובשמירת הפה והלשון והראיה. ויש בספר רעיונות וחיידושים המושכים את הלב ביסודות כל פרשה, והוא מיוחד מאד בהיקפו ובאוצר הגדול שהוא מכיל, ומיוסד כולו על מקורות נאמנים, מדברי רבותינו שמפיהם אנו חיים, ומימיהם אנו שותים.

הגאון הגדול רבי משה דוד ליפקוביץ שליט"א: מלאים תוכן רב ועשיר בדברי חוכמה ומוסר המודיכים כל מבקש ה' ללכת בדרך העולה מעלה למשכיל, ובמיוחד שהדברים יוצאים מלב החרש טוב לעמו לקרב לבם של ישראל לבורא בטהרת הלב בעבודתו ית'.

הגאון רבי שמואל דוד הכהן גרוס – רב חסידי גור באשדוד: פרפראות יפות על הפרשה השוות לכל נפש.

ראש ישיבת ערלוי הגאון רבי אברהם שמואל בנימין סופר שליט"א: ספרך הנהדר והנכבד "וטהר לבנו" אשר תוכו רצוף אהבה, חיידושים על התורה ועל מועדי השנה המתובלים בדברי חיזוק והדרכה נפלאים, לחזק לבות עם בני ישראל ולקדם לתורה וליראת ה', והדברים גדלו וגם עשו פירות, ורבים נמשכים אחר הדברים לאמר מי יראנו טוב, ואין טוב אלא תורה, ובפרט שהדברים

מרן הגאון הגדול רבי גרשון אדלשטיין זצ"ל ראש ישיבת פונוביוז:

שספר זה מבורך!! ומלא ברכה! ולא חסר בו כלום!! וחזר על זה בהתלהבות מספר פעמים!!

ועל כולנה הסכמת מרן שר התורה רבי חיים קנייבסקי זצ"ל, שצירף חתימת ידו בהסכמה. ובקבלו את הספרים שר בהתלהבות על הספר "וטהר לבנו בתורתך".

ובשיא ימי הקורונה בחודש אלול תש"פ

זכיתי לאחר מספר חודשים שספרי היה אצל מרן שר התורה קיבלתי הסכמתו הכתובה על הסכמת מו"ר רבי משה הלל הירש שליט"א

ד"ר אלול תש"פ
אני מודה לך על הספר הנפלא הזה
אשר נתת לי
והוא מלא חוכמה
ועל מועדי השנה המתובלים
בדברי חיזוק
והדרכה נפלאים
לחזק לבות עם בני ישראל
ולקדם לתורה
וליראת ה'
והדברים גדלו וגם עשו פירות
ורבים נמשכים אחר הדברים
לאמר מי יראנו טוב
ואין טוב אלא תורה
ובפרט שהדברים

בס"ד אלול תש"פ גם אני מצטרף להברכה, כי הספר מעורר מאד ליראת שמים ומידות טובות וללימוד התורה, שיזכה המחבר שליט"א להגדיל תורה ולהאדירה

הדפסת "המהדורה החדשה – 7 כרכים" – נתמך 2 כרכים חסר 150 \$ 5 \$ הכרכים הנותרים

בראשית – מועדים, נתמך בס"ד, נשאר 5 כרכים – שמות, ויקרא, במדבר, דברים, הגדה של פסח = כל כרך 30 אלף ₪.